

PRÍRUČKA K PROCESU VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA/OBSTARÁVANIA PRE PROJEKTY FINANCOVANÉ Z PLÁNU OBNOVY A ODOLNOSTI SR

v gescii Ministerstva hospodárstva SR

Verzia 3.2

21. november 2024

OBSAH

1. Skratky	3
2. Úvod	4
3. Postupy zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO	7
3.1 Všeobecné pravidlá	7
3.2 Postupy procesu obstarávania	8
3.2.1 Prieskum trhu	11
3.3. Odborný/znalecký posudok.....	16
3.4. Predkladanie dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania na kontrolu	17
3.5. Kontrola verejného obstarávania/obstarávania	18
3.6. Zmeny plnenia zmluvného vzťahu.....	20
3.7. Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní/obstarávaní	21
3.8. Kolúzne správanie vo verejnom obstarávaní/obstarávaní.....	24
3.8.1. Zoznam rizikových indikátorov možného porušenia hospodárskej súťaže.....	25
4. Odporúčania a Upozornenia pre prijímateľov.....	27
5. Prílohy.....	29

1. SKRATKY

DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
obstarávanie alebo O	Postup zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO
POO	Plán obnovy a odolnosti SR
PPP	Poskytnutie prostriedkov mechanizmu
RPVS	Register partnerov verejného sektora
SR	Slovenská republika
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	Verejné obstarávanie
vykonávateľ	Pre účely tohto dokumentu sa pod pojmom „vykonávateľ“ rozumie úloha MH SR v rámci implementácie Plánu obnovy a odolnosti SR ako vykonávateľa pre komponenty 1, 3, 14 a 19, ako aj sprostredkovateľa pre komponent 9
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zmluva o PPM	Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
ŽoPM	Žiadosť o prostriedky mechanizmu

2. ÚVOD

1. Príručku k procesu VO/obstarávania pre projekty financované z Plánu obnovy a odolnosti SR v gescii MH SR (ďalej len „príručka“) vydáva MH SR ako vykonávateľ investícií a reforiem v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR pre komponent 1, komponent 3 a komponent 14 v zmysle [Uznesenia vlády SR č. 221 z 28. apríla 2021](#), ako sprostredkovateľ investícií a reforiem v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR pre komponent 9 v súlade so Zmluvou o vykonávaní časti úloh vykonávateľa sprostredkovateľom č. 862/2022 zo dňa 26.09.2022, účinnnej od 29.09.2022, a ako vykonávateľ investícií a reforiem v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR pre komponent 19 v zmysle [Uznesenia vlády SR č. 201 z 26. apríla 2023](#) (ďalej aj „vykonávateľ“ alebo „MH SR“).
2. Príručka sa vzťahuje výhradne na projekty realizované na základe výziev a priamych vyzvaní vyhlásených MH SR v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR (ďalej aj „POO“).
3. Príručka má záväzný charakter okrem ustanovení, z ktorých znenia je zrejmé, že sú odporúčacieho charakteru.
4. Týmito odporúčaniami, ani činnosťou MH SR nie je dotknutá výlučná a konečná zodpovednosť prijímateľa ako verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osôb podľa § 8 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZVO“) za realizáciu verejného obstarávania (ďalej aj „VO“) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ, základnými princípmi VO a zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu (ďalej aj „zmluva o PPM“). Postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke, ani činnosťou vykonávateľa nie je dotknutá výlučná a konečná zodpovednosť prijímateľa pri zadávaní zákaziek ani v prípade, ak tento nie je povinný postupovať podľa ZVO.
5. Ak je prijímateľom verejný obstarávateľ podľa § 7 ZVO, postupuje pri zadávaní zákaziek v súlade so ZVO a v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke v častiach týkajúcich sa [konfliktu záujmov](#), [ochrany hospodárskej súťaže](#) a povinností pri [predkladaní dokumentácie zo zadávania zákazky na kontrolu vykonávateľovi](#). Zároveň, ak si prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom, uplatňuje niektorú z výnimiek podľa § 1 ZVO, resp. ak nie je možné ukončené verejné obstarávanie zrealizované podľa ZVO akceptovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, je prijímateľ povinný postupovať v súlade s [kapitolou 3.2.1](#) tejto príručky, v ktorej sú uvedené definičné znaky ukončeného verejného obstarávania a nástroje na preukázanie hospodárnosti výdavkov.
6. Ak je prijímateľom osoba podľa § 8 ods. 1 ZVO, postupuje pri zadávaní zákaziek v súlade so ZVO a v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke v častiach týkajúcich sa [konfliktu záujmov](#), [ochrany hospodárskej súťaže](#) a povinností pri [predkladaní dokumentácie zo zadávania zákazky na kontrolu vykonávateľovi](#). Osobou podľa § 8 ods. 1 ZVO je osoba, ktorá nie je verejným obstarávateľom ani obstarávateľom a ktorej verejný obstarávateľ poskytne viac ako 50 % finančných prostriedkov na:
 - a) uskutočnenie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit podľa § 5 ods. 2 ZVO alebo
 - b) poskytnutie služieb, ktoré sú spojené so zákazkou podľa písmena a) a ktorej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit pre nadlimitnú zákazku na poskytnutie služby ustanovený pre verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. b) až e) ZVO.

Zároveň, ak je prijímateľ osobou podľa § 8 ods. 1 ZVO a ukončené verejné obstarávanie zrealizované podľa ZVO nie je možné akceptovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, je prijímateľ povinný postupovať v súlade s [kapitolou 3.2.1](#) tejto príručky, v ktorej sú

uvedené definičné znaky ukončeného verejného obstarávania a nástroje na preukázanie hospodárnosti výdavkov.

7. V prípade, ak osoba, ktorá síce nie je verejným obstarávateľom ani obstarávateľom, ale v čase zadávania zákazky sa na ňu vzťahoval § 8 ods. 1 ZVO v znení účinnom pred 31.3.2022, táto osoba bola povinná postupovať podľa v tom čase účinného ZVO, a to aj v prípade, ak mala v danom čase čo i len vedomosť, že zákazka bude financovaná z verejných zdrojov. Na základe zákona č. 395/2021 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal ZVO, spod pôsobnosti ZVO boli vypustené tie prípady, keď verejný obstarávateľ poskytne osobe, ktorá nie je verejným obstarávateľom ani obstarávateľom¹ ani osobou podľa § 8 ods. 1 ZVO, finančné prostriedky (bez ohľadu na % podiel spolufinancovania) na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác až s účinnosťou od 31.3.2022.
8. Ak je prijímateľom obstarávateľ podľa § 9 ZVO, postupuje pri nadlimitných zákazkách podľa tretej hlavy druhej časti ZVO (t.j. podľa postupov vzťahujúcich sa na obstarávateľov podľa § 9 ZVO) a v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke v častiach týkajúcich sa [konfliktu záujmov](#), [ochrany hospodárskej súťaže](#) a povinností pri [predkladaní dokumentácie zo zadávania zákazky na kontrolu vykonávateľovi](#). V zmysle § 8 ods. 2 ZVO, obstarávateľ je povinný postupovať ako verejný obstarávateľ, ak mu verejný obstarávateľ poskytne viac ako 50 % finančných prostriedkov na zákazku na:
 - a) uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit podľa § 5 ods. 2 ZVO alebo
 - b) poskytnutie služieb, ktoré sú spojené so zákazkou podľa písmena a) a ktorej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit pre nadlimitnú zákazku na poskytnutie služby ustanovený pre verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. b) až e) ZVOa táto zákazka nesúvisí s činnosťou podľa § 9 ods. 3 až 9 ZVO.

Zároveň, ak je prijímateľ, ktorý je obstarávateľom podľa § 9 ZVO, povinný postupovať podľa ZVO a ukončené verejné obstarávanie zrealizované podľa ZVO nie je možné akceptovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, resp. ak si uplatňuje niektorú z relevantných výnimiek podľa § 1 ZVO, je prijímateľ povinný postupovať v súlade s [kapitolou 3.2.1](#) tejto príručky, v ktorej sú uvedené definičné znaky ukončeného verejného obstarávania a nástroje na preukázanie hospodárnosti výdavkov.

9. Ak je prijímateľom obstarávateľ (§9 ZVO), ktorý nie je povinný pri zadávaní zákaziek postupovať v súlade so ZVO, postupuje podľa pravidiel a postupov uvedených v tejto príručke, najmä v [kapitole 3.2.1](#) a ostatných súvisiacich kapitolách, za predpokladu, že nie je povinný postupovať podľa iného všeobecne záväzného právneho predpisu. Ak je prijímateľ povinný postupovať podľa iného všeobecne záväzného právneho predpisu a ukončené obstarávanie podľa tohto predpisu nie je možné považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, je prijímateľ povinný postupovať v súlade s [kapitolou 3.2.1](#) tejto príručky, v ktorej sú uvedené definičné znaky ukončeného obstarávania a nástroje na preukázanie hospodárnosti výdavkov. Zároveň je prijímateľ povinný postupovať aj v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke v častiach týkajúcich sa [konfliktu záujmov](#), [ochrany hospodárskej súťaže](#) a povinností pri [predkladaní dokumentácie zo zadávania zákazky na kontrolu vykonávateľovi](#)
10. Ak je prijímateľ osobou, ktorá nie je ani verejným obstarávateľom podľa § 7 ZVO ani obstarávateľom podľa § 9 ZVO ani osobou podľa § 8 ods. 1 alebo ods. 2, t.j. nie je povinný postupovať podľa ZVO, alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, je prijímateľ povinný postupovať v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto príručke najmä v

¹ Napr. akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, SZČO a pod.

[kapitole 3.2.1](#) a ostatných kapitolách. **Pre potreby tejto príručky sa pre proces zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO používa spoločný pojem „obstarávanie“** (ďalej aj ako skratka „O“).

11. Verejný obstarávateľ (podľa § 7 ZVO) a obstarávateľ (podľa § 9 ZVO), resp. osoba podľa § 8 ZVO, si nesmú pri zadávaní zákazky uplatniť niektorú z výnimiek podľa § 1 ZVO s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel podľa ZVO.
12. Pri zadávaní zákaziek, bez ohľadu na to či ide o verejné obstarávanie realizované v súlade so ZVO alebo obstarávanie realizované v súlade s touto príručkou, je prijímateľ v súvislosti so zadávaním zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác súvisiacich s implementáciou projektu povinný rešpektovať aj podmienky, postupy a pravidlá uvedené v príslušnej výzve alebo v priamom vyzvaní a v zmluve o PPM vrátane jej dodatkov. Z hľadiska súladu so zmluvou o PPM je prijímateľ povinný zabezpečiť najmä súlad predmetu zadávania zákazky s predmetom projektu a aby v rámci záväzkového vzťahu s úspešným uchádzačom, ktorý bol uzatvorený po nadobudnutí účinnosti zmluvy o PPM, resp. ktorého plnenie nebolo ukončené pred nadobudnutím účinnosti zmluvy o PPM, boli upravené podmienky stanovené v čl. 3 všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o PPM.
13. Odporúčame sledovať webové sídlo <https://www.economy.gov.sk/podpora-investicii/plan-obnovy>, a to najmä z dôvodu získania informácií o aktualizácii príručky a ďalších informácií, ktoré bude vykonávateľ zverejňovať. V prípade zmien v príručke týkajúcich sa záväzných ustanovení je prijímateľ povinný ďalej postupovať podľa týchto zmien.
14. Príručka a každá jej aktualizácia nadobúda účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle MH SR v časti: [Záväzná dokumentácia pre implementáciu projektov | Dokumenty | Plán obnovy | Podpora podnikateľov | MHSR \(gov.sk\)](#), resp. dátumom uvedeným na úvodnej strane príručky podľa toho, čo nastane neskôr.
15. Postup zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO, ktorý bol začatý pred nadobudnutím účinnosti tejto príručky, sa dokončí podľa pravidiel upravených v príručke, ktorá bola platná a účinná v čase začatia postupu zadávania zákazky (t.j. zaslanie výzvy na predkladanie ponúk vybraným záujemcom/identifikovanie vybraných záujemcov napr. cez webové rozhranie alebo zverejnenie výzvy na predkladanie ponúk na webovom sídle prijímateľa, atď.). Avšak v prípade, ak pravidlá postupu pre zákazky nespádajúce pod ZVO sú výhodnejšie/jednoduchšie pre prijímateľa v zmysle aktuálne platnej a účinnej príručky v čase výkonu administratívnej finančnej kontroly verejného obstarávania/obstarávania, postupuje MH SR pri posudzovaní dodržania pravidiel pre zákazky nespádajúce pod ZVO, v zmysle pravidiel uvedených v aktuálne platnej a účinnej príručke v čase výkonu administratívnej finančnej kontroly verejného obstarávania/obstarávania.
16. Vykonávateľ overuje hospodárnosť výdavkov, t.j. posudzuje nástroj, ktorým prijímateľ preukázal hospodárnosť výdavkov, podľa pravidiel uvedených v príručke platnej a účinnej v čase výkonu administratívnej finančnej kontroly verejného obstarávania/obstarávania.
17. Overenie dodržania pravidiel, postupov a princípov VO v súlade so ZVO a overenie dodržania pravidiel a postupov v súlade s touto príručkou a zmluvou o PPM vykonávateľ vykonáva spravidla v rámci finančnej kontroly verejného obstarávania/obstarávania.

Upozornenie:

V rámci obmedzení súvisiacich s verejným obstarávaním podľa čl. 5k nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na **konanie Ruska**, ktorým destabilizuje **situáciu na Ukrajine**, ďalej len „nariadenie o sankciách“ zmenené a doplnené nariadením Rady (EÚ) č. 2022/578 z 8. apríla 2022 sa od 9.4.2022 uplatňujú vo verejnom obstarávaní postupy, **ktoré v rámci nadlimitných zákaziek určujú povinnosť vylúčenia ruských hospodárskych**

subjektov z verejných obstarávaní, ako aj ukončenie prebiehajúcich plnení zákaziek. Prebiehajúce zákazky mali byť ukončené do 10.10.2022.

Odporúčame v rámci zadávania nadlimitných zákaziek využiť **čestné vyhlásenie** o neprítomnosti ruskej účasti v ponuke. Vzor tohto prehlásenia je uvedený v dokumente [„Sankcie voči Rusku – Často kladené otázky o obmedzeniach súvisiacich s verejným obstarávaním, bod 11“](#).

Rovnako sa s obsahom uvedeného dokumentu odporúčame oboznámiť aj s ohľadom na ďalšie informácie v ňom uvedené, ktoré môžu byť nápomocné v orientovaní sa v tejto téme.

Zároveň upozorňujeme, že **bez ohľadu na predpokladanú hodnotu zákazky, zvolený postup verejného obstarávania a bez ohľadu na to, či ide o verejné obstarávanie alebo obstarávanie** platí:

- čl. 5aa ods. 1 nariadenia o sankciách, z ktorého vyplýva zákaz priamo alebo nepriamo sa zapojiť do akejkoľvek transakcie s právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku, ktoré sú uvedené v prílohe XIX nariadenia o sankciách alebo s právnickou osobou, subjektom alebo orgánom usadeným mimo EÚ, ktoré vlastní z viac ako 50 % fyzická alebo právnická osoba, subjekt alebo orgán uvedený v prílohe XIX nariadenia o sankciách, alebo konajú v mene alebo pokynov týchto osôb;
- všeobecné ustanovenie týkajúce sa všetkých finančných prostriedkov, a tým je čl. 2 ods. 2 nariadenia Rady (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť alebo nezávislosť Ukrajiny, z ktorého vyplýva, že žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje sa priamo ani nepriamo nesprístupnia fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, alebo fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spojené, a ktoré sú uvedené v prílohe I, ani sa neposkytnú v ich prospech.

3. POSTUPY ZADÁVANIA ZÁKAZIEK NESPADAJÚCICH POD ZVO

3.1 Všeobecné pravidlá

1. Pod zákazkami nespadaťcimi pod ZVO (ďalej v tejto kapitole uvádzané aj pod všeobecným názvom „zákazky“) sa rozumejú **zákazky zadávané osobou, ktorá nie je povinná pri zadávaní zákaziek postupovať v súlade so ZVO a zákazky ktoré sú tzv. zákazkami z výnimky podľa § 1 ZVO, resp. majú charakter zákaziek z výnimky podľa § 1 ZVO.**
2. Pravidlá a povinnosti uvádzané v nasledujúcich podkapitolách tejto kapitoly 3. sa vzťahujú na všetky zákazky, ktoré budú spolufinancované z prostriedkov mechanizmu POO, bez ohľadu na skutočnosť, či ich prijímateľ zrealizoval ešte pred schválením ŽoPM, alebo až po schválení ŽoPM, ak v ďalších ustanoveniach tejto príručky nie je uvedené inak.
3. Pravidlá a postupy podľa tejto časti príručky sa vzťahujú aj na obstarávateľa podľa § 9 ZVO a verejného obstarávateľa podľa § 7 ZVO v prípade, ak nie sú povinní postupovať podľa ZVO, resp. podľa iného všeobecne záväzného právneho predpisu.
4. V rámci postupov obstarávania nie je povinnosťou určovať predpokladanú hodnotu zákazky.
5. Plnenie môže byť založené na písomnej zmluve alebo prijímateľ môže predložiť aj objednávku ako jednu z foriem písomného zmluvného vzťahu. Pokiaľ plnenie nie je zachytené ani písomnou zmluvou, ani objednávkou, ale iným spôsobom (napr. pokladničným blokom, príjmovým dokladom a pod.), ktorý jednoznačne a hodnoverne preukazuje formálne, príp. aj vecné naplnenie výsledku obstarávania, tento doklad pre potreby kontroly nahrádza písomný zmluvný vzťah.
6. Medzi náležitosti objednávky patrí najmä:
 - dátum jej vyhotovenia,

- kompletne a správne identifikačné údaje prijímateľa a dodávateľa / poskytovateľa (t.j. obchodné meno/ názov, IČO, adresa sídla, príp. aj kontaktného miesta),
- jednoznačná špecifikácia objednávaného tovaru alebo služby (v zmysle predloženej alebo identifikovanej ponuky),
- dohodnutá cena (bez DPH, výška DPH a cena s DPH v zmysle predloženej alebo identifikovanej ponuky),
- lehota a miesto plnenia (v súlade s výzvou na predloženie ponuky, ak relevantné),
- ďalšie náležitosti podľa požiadaviek prijímateľa (v súlade s výzvou na predloženie ponuky, ak relevantné).

Na objednávke musí byť potvrdené jej prijatie dodávateľom / poskytovateľom, resp. prijímateľ musí inou relevantnou dokumentáciou preukázať prevzatie záväzku dodávateľa / poskytovateľa dodať predmet zákazky, či poskytnúť službu za podmienok určených v objednávke.

7. Prijímateľ je povinný uchovávať kompletnú dokumentáciu z procesu obstarávania realizovaného v rámci projektu v súlade s čl. 2 odsek 4 písm. g) všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o PPM a do tejto doby **strpieť výkon kontroly/audit** zo strany oprávnených osôb v zmysle zmluvy o PPM a poskytnúť im potrebnú súčinnosť. Stanovená lehota môže byť automaticky predĺžená v prípade, ak nedošlo k vysporiadaniu finančných vzťahov medzi vykonávateľom a prijímateľom na základe zmluvy o PPM.
8. Prijímateľ sa zaväzuje zabezpečiť v rámci záväzkového vzťahu (vrátane objednávky) s každým dodávateľom povinnosť dodávateľa **strpieť výkon kontroly/audit** súvisiaceho s dodávaným tovarom, službami a stavebnými prácami do uplynutia lehôt podľa článku 7 zmluvy o PPM, a to oprávnenými osobami na výkon tejto kontroly/audit a poskytnúť oprávneným osobám všetku potrebnú súčinnosť, okrem prípadov, ak to nie je technicky možné zabezpečiť, teda napr. v prípade nákupu predmetu zákazky priamo cez objednávkový formulár internetového predajcu, ak je celý prieskum trhu realizovaný iba internetovým prieskumom, resp. v prípade ak plnenie zo zmluvy bolo ukončené pred nadobudnutím účinnosti zmluvy o PPM a za predpokladu, že táto povinnosť prijímateľovi nevyplýva z platnej legislatívy.
9. Prijímateľ nesmie uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu s uchádzačom alebo uchádzačmi, ktorí majú **povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora** podľa zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora alebo ktorých subdodávateľa majú povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora a nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora, ak z právnych predpisov SR nevyplýva inak. Uvedené sa nevzťahuje na zmluvy/zmluvné vzťahy, ktoré boli ukončené ešte pred nadobudnutím účinnosti zmluvy o PPM, ak prijímateľovi nevyplývala táto povinnosť z platnej legislatívy.
10. Prijímateľovi sa odporúča zabezpečiť v rámci záväzkového vzťahu s dodávateľom právo prijímateľa bez akýchkoľvek sankcií odstúpiť od zmluvného vzťahu s dodávateľom v prípade, kedy ešte nedošlo k plneniu zo zmluvného vzťahu medzi prijímateľom a dodávateľom a výsledky finančnej kontroly vykonávateľa neumožňujú financovanie projektu z prostriedkov mechanizmu.

3.2 Postupy procesu obstarávania

1. Keďže pre zadávanie zákaziek nespádajúcich pod ZVO nie sú na národnej úrovni určené formálne postupy a požiadavky, pre účely tejto príručky je prijímateľ povinný, ak je to

objektívne možné, **zrealizovať prieskum trhu**, ktorý zároveň slúži aj ako **nástroj na preukázanie** (zo strany prijímateľa) a **overenie** (zo strany vykonávateľa) **hospodárnosti výdavkov**. Pravidlá pre realizáciu prieskumu trhu sú uvedené [v kapitole 3.2.1](#) tejto príručky. Vzhľadom na skutočnosť, že prijímatelia môžu mať nastavené **vlastné interné postupy obstarávania**, vykonávateľ umožňuje zadať zákazku (zrealizovať obstarávanie) aj iným spôsobom ako postupom podľa [kapitoly 3.2.1](#), avšak za predpokladu splnenia a dodržania nasledovných podmienok:

- a) budú dodržané základné princípy uvedené v bode 2. tejto kapitoly,
 - b) budú dodržané podmienky uvedené v bodoch 9. ([strpenie výkonu kontroly](#)) a 10. ([povinnosť zápisu do RPVS](#), ak relevantné) kapitoly 3.1. tejto príručky,
 - c) postupy budú v súlade s právnymi predpismi SR a EÚ².
2. Prijímateľ je povinný pri realizácii obstarávania zabezpečiť dodržiavanie nasledujúcich princíпов, ktorými sú:
- a) rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia hospodárskych subjektov,
 - b) transparentnosť, vrátane vylúčenia konfliktu záujmov,
 - c) hospodárnosť, proporcionalitu, účinnosť, účelnosť a efektívnosť.
3. S cieľom zabezpečiť dodržanie vyššie uvedených princíпов je potrebné vychádzať z definícií jednotlivých princíпов, ktoré sú uvedené v [Metodike zadávania zákaziek](#)³, a tieto definície analogicky uplatňovať aj pri zadávaní zákaziek nespádajúcich pod ZVO, a to nasledovne:
- Princíp **rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie** hospodárskych subjektov znamená, že prijímateľ pri zadávaní zákaziek pristupuje principiálne rovnakým spôsobom voči všetkým uchádzačom alebo záujemcom, pričom nesmie žiadneho z nich priamo alebo nepriamo, vedome alebo nevedome zvýhodňovať alebo znevýhodňovať oproti iným uchádzačom alebo záujemcom v rovnakom postavení.
 - Princíp **transparentnosti** má zabezpečiť predvídateľnosť konania prijímateľa pri zadávaní zákaziek (zo strany záujemcov alebo uchádzačov) a zároveň preskúmateľnosť, t. j. kontrolu nestrannosti každého úkonu prijímateľa vykonaného v súvislosti so zadávaním zákazky (zo strany kontrolných orgánov). Každé konanie prijímateľa, ktoré spôsobí nezrozumiteľnosť, nekontrolovateľnosť alebo ťažšiu kontrolovateľnosť zadávania zákaziek, je v rozpore s týmto princípom. Zároveň je potrebné zabezpečiť, aby v procese zadávania zákaziek **nedošlo ku konfliktu záujmov** s cieľom narušiť transparentnosť a férovosť zadávania zákaziek.
 - Princíp **proporcionality** vyžaduje, aby prijímateľ neprekračoval hranice toho, čo je vhodné a potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Na správnu aplikáciu tohto princípu je teda nevyhnutné poznať cieľ, ku ktorému má konanie v procese zadávania zákazky smerovať. Ak k danému cieľu vedie viacero možných ciest, prijímateľ sa má prikloniť k tej najmenej obmedzujúcej pre hospodárske subjekty.
 - Princíp **hospodárnosti a efektívnosti** má zabezpečiť dosiahnutie výberu takého uchádzača, ktorý za vynaložené prostriedky poskytne **najlepšie plnenie**, pričom hospodárny a efektívny je taký postup zadávania zákaziek, ktorý zabezpečí čo najvyšší počet predložených ponúk, a tým čo najširšiu hospodársku súťaž pri čo najmenšej finančnej a administratívnej náročnosti procesu zadávania zákaziek.

² Napr. zákon č. 187/2021 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³ Vydanej Úradom pre verejné obstarávanie, ktorá je dostupná na webovom sídle úradu.

- Princíp **účelnosti** má zabezpečiť, aby skutočný účel použitia finančných prostriedkov zodpovedal účelu, na ktorý boli poskytnuté.
 - Princíp **účinnosti** má zabezpečiť plnenie určených cieľov a dosahovanie plánovaných výsledkov vzhľadom na použité finančné prostriedky.
4. V prípadoch, kedy prijímateľ uzatvoril zmluvný vzťah s dodávateľom **ešte pred predložením ŽoPM a teda je predpoklad, že za účelom preukázania hospodárnosti výdavkov nepostupoval podľa pravidiel uvedených v tejto príručke⁴**, ale podľa vlastných interných pravidiel, prijímateľ popíše spôsob výberu úspešného uchádzača, ktorý predloží spolu s dokumentáciou zo zadávania zákazky na kontrolu vykonávateľovi. Popis spôsobu výberu úspešného uchádzača musí byť preskúmateľný, pričom **prijímateľ musí preukázať, že disponuje aspoň jednou ďalšou cenovou ponukou na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky** (táto cenová ponuka musí spĺňať požiadavky na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti, ak ich prijímateľ vyžadoval), a teda ním realizovaný postup možno považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, **inak je prijímateľ povinný predložiť odborný/znalecký posudok ako pomocný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, resp. iný pomocný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov v súlade s pravidlami uvedenými v kapitole 3.2.1 tejto príručky** (napr. dohľadanie minimálne jednej ďalšej cenovej ponuky na internete k existujúcej cenovej ponuke). V prípade, ak prijímateľ zadal zákazku priamo určitému hospodárskemu subjektu, t.j. nedisponoval minimálne jednou ďalšou cenovou ponukou od iného hospodárskeho subjektu (nevykonal prieskum trhu), prijímateľ okrem popisu spôsobu výberu dodávateľa predloží odborný/znalecký posudok ako pomocný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov. Náležitosti odborného/znaleckého posudku upravuje [kapitola 3.3](#) tejto príručky. Vykonávateľ je oprávnený podľa vlastného uváženia vykonať aj overenie hospodárnosti z vlastnej úrovne, na základe vlastného prieskumu trhu alebo na základe inštitútu odborného/znaleckého posudku. Vykonávateľ aj v tomto prípade posúdi, na základe vyhodnotenia rizikových indikátorov, či bol pri výbere úspešného uchádzača **vylúčený konflikt záujmov**, resp. či pri zadávaní zákazky nedošlo k protiprávnemu konaniu (napr. **porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže, podvod, korupcia**).
5. V prípade zákaziek zadávaných na základe rámcovej dohody sa hospodárnosť výdavkov preukazuje vo vzťahu k rámcovej dohode ako celku, ak je rámcová dohoda uzatvorená s jedným dodávateľom a čiastkové objednávky, resp. čiastkové zmluvy predstavujú formu vecného plnenia v súlade s podmienkami rámcovej dohody, pričom opis predmetu zákazky, množstvo, cena a časové obdobie dodávky tovaru, poskytnutia služby a realizácie stavebných prác ostávajú zachované zároveň bez vstupu nového subjektu, napr. v podobe subdodávateľa. V opačnom prípade, t.j. ak je rámcová dohoda uzatvorená s viacerými dodávateľmi, resp. so vstupom nového subjektu, napr. v podobe subdodávateľa alebo ak čiastkové objednávky/čiastkové zmluvy nie sú zadávané na základe vopred určených podmienok uvedených v rámcovej dohode, resp. v prípade opätovného otvorenia súťaže je potrebné hospodárnosť preukázať vo vzťahu ku každej jednotlivjej čiastkovej objednávke/čiastkovej zmluve.
6. Prijímateľ je povinný predložiť na kontrolu všetku relevantnú dokumentáciu súvisiacu s postupom zadávania zákazky, ktorá je predmetom projektu financovaného z prostriedkov POO.

⁴ Táto situácia zahŕňa napr. aj prípady vzťahujúce sa na projekty predložené do programov priamo riadených z úrovne EK, kedy je dodávateľ uvedený už priamo v projektoch predložených a schválených z úrovne EK.

3.2.1 Prieskum trhu

1. Pri zadávaní zákazky je prijímateľ **povinný vykonať prieskumu trhu** (napr. priamym oslovením hospodárskych subjektov so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky a/alebo internetovým prieskumom) v súlade s postupmi a pravidlami uvedenými v tejto časti príručky. Prieskum trhu slúži zároveň ako jeden z nástrojov na preukázanie hospodárnosti výdavkov pri zákazkách nespádajúcich pod ZVO, ako aj pri zákazkách spadajúcich pod ZVO, resp. pod iný všeobecne záväzný právny predpis v prípade, ak ukončené verejné obstarávanie/obstarávanie nie je možné považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov zo strany prijímateľa.
2. Ukončené verejné obstarávanie/obstarávanie je možné považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov zo strany prijímateľa, ak:
 - v procese zadávania zákazky boli predložené min. 2 cenové ponuky spĺňajúce požiadavky na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti, resp. v prípade obstarávania je uvedená podmienka splnená aj vtedy, ak prijímateľ už disponoval cenovou ponukou a následne vyhľadal min. jednu ďalšiu cenovú ponuku, resp. mu bola na základe oslovenia potenciálnych dodávateľov predložená min. jedna ďalšia cenová ponuka na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky (identifikovaná/predložená ďalšia cenová ponuka musí spĺňať požiadavky na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti, ak ich prijímateľ vyžadoval) a zároveň
 - kontrolou neboli zistené porušenia v postupoch verejného obstarávania/obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania/obstarávania.
3. V prípade obstarávania (t.j. zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO) je možné ukončené obstarávanie považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov aj v prípade, ak:
 - prijímateľ pri zadávaní zákazky v súlade s touto príručkou nevykonal, resp. nebol povinný vykonať prieskum trhu a ako nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov predložil spolu s dokumentáciou z obstarávania znalecký/odborný posudok, resp. iný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov v súlade s touto príručkou a zároveň
 - kontrolou neboli zistené porušenia s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok obstarávania.
4. Ukončené verejné obstarávanie/obstarávanie nie je možné považovať za nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, ak:
 - prijímateľ v rámci verejného obstarávania/obstarávania využil tzv. „reverznú súťaž“ a vyhodnocoval podmienky účasti a požiadavky na predmet zákazky iba u uchádzača, ktorý sa umiestnil na prvom mieste v poradí, alebo
 - v rámci verejného obstarávania/obstarávania bola predložená len jedna cenová ponuka a/alebo
 - kontrolu boli zistené porušenia s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania/obstarávania.
5. V prípade, ak verejné obstarávanie/obstarávanie predložené na kontrolu zo strany prijímateľa nespĺňa vyššie uvedené podmienky odôvodňujúce akceptovanie ukončeného verejného obstarávania/obstarávania ako nástroja na preukázanie hospodárnosti výdavkov, prijímateľ je povinný hospodárnosť výdavkov preukázať iným spôsobom, a to:
 - získaním minimálne jednej ďalšej cenovej ponuky na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, ktorá spĺňa požiadavky na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti, ak ich prijímateľ vyžadoval, alebo
 - v prípade využitia tzv. „reverzného postupu“ vyhodnocovania ponúk z hľadiska splnenia podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky iba u uchádzača, ktorý sa umiestnil

- na prvom mieste v poradí, má prijímateľ možnosť vyhodnotiť aj ďalšie ponuky v poradí, ak preukáže, že min. jedna ďalšia cenová ponuka, ktorá bola predložená v rámci verejného obstarávania/obstarávania spĺňa podmienky účasti a požiadavky na predmet zákazky, alebo
- predložením znaleckého/odborného posudku v súlade s [kapitolou 3.3.](#) tejto príručky, alebo
 - v prípade, ak na trhu neexistuje súťaž alebo znalec/odborník v danej oblasti, predložením iného nástroja na preukázanie hospodárnosti výdavkov (napr. všeobecné cenníky, vyhlásenie prijímateľa k overeniu hospodárnosti výdavkov porovnaním s inou ponukou, ktorá vykazuje určité spoločné znaky).
6. Uvedené pravidlá pre preukázanie hospodárnosti výdavkov sa primerane aplikujú aj pri dodatkoch a plneniach na základe rámcových dohôd.
 7. Vykonávateľ je oprávnený podľa vlastného uváženia vykonať aj overenie hospodárnosti z vlastnej úrovne, na základe vlastného prieskumu trhu alebo na základe inštitútu odborného/znaleckého posudku.
 8. V prípade, **ak prijímateľ ešte nedisponuje cenovou ponukou** hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého má byť zadaná zákazka, osloví v rámci prieskumu trhu so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky **minimálne dva** relevantné hospodárske subjekty, resp. identifikuje napr. na internete **minimálne dve cenové ponuky** (napr. priamo na webových sídlach potenciálnych dodávateľov v zverejnených cenníkoch). Cenové ponuky musia byť na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky a z časového hľadiska nesmie byť rozdiel medzi vyhotovením/identifikovaním cenových ponúk viac ako 6 mesiacov. V prípade, ak je rozdiel medzi cenovými ponukami väčší ako 6 mesiacov, prijímateľ túto skutočnosť zdôvodní (napr. získa vyjadrenia od predkladateľov cenových ponúk, že cena na trhu nezaznamenala zmenu).
 9. V prípade, **ak už prijímateľ disponuje cenovou ponukou** hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zákazka zadaná⁵, za účelom preukázania hospodárnosti výdavkov osloví so žiadosťou na predloženie cenovej ponuky **minimálne jeden ďalší hospodársky subjekt**, resp. identifikuje **minimálne jedného ďalšieho** potenciálneho dodávateľa a jeho cenovú ponuku (napr. na webovom sídle potenciálneho dodávateľa) tak, aby mal na porovnanie okrem cenovej ponuky hospodárskeho subjektu, ktorému bude zákazka zadaná, minimálne jednu ďalšiu cenovú ponuku na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Následne prijímateľ aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka, porovná s cenovou ponukou na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky minimálne jedného ďalšieho hospodárskeho subjektu. Z časového hľadiska nesmie byť rozdiel medzi dátumami vyhotovenia/identifikovania porovnávaných cenových ponúk viac ako 6 mesiacov. Ak sú cenové ponuky staršie ako 6 mesiacov, prijímateľ je povinný zdôvodniť túto skutočnosť (napr. že cena na trhu nezaznamenala zmenu), resp. požiada hospodársky subjekt, v prospech ktorého má byť zákazka zadaná, o aktualizáciu predmetnej ponuky. V prípade, ak prijímateľ už má s dodávateľom uzatvorenú zmluvu a za účelom preukázania hospodárnosti výdavkov súvisiacich s touto zmluvou dodatočne identifikuje ďalšiu cenovú ponuku, má sa za to, že cenová ponuka dodávateľa, s ktorým prijímateľ uzatvoril dodávateľskú zmluvu platí počas trvania zmluvy a teda v tomto prípade skutočnosť, že zmluva s dodávateľom trvá nahrádza požiadavku na aktualizáciu ceny.
 10. Oslovovaní/identifikovaní potenciálni dodávatelia musia byť subjekty, ktoré sú v čase zadávania a realizácie zákazky oprávnené dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať služby v rozsahu predmetu zákazky (overenie tejto skutočnosti prebieha najmä cez informácie verejne dostupné v obchodnom registri alebo v živnostenskom registri alebo cez

⁵ Ide najmä o cenové ponuky, ktoré žiadateľ získal ešte pred predložením ŽoPM.

webové sídla potenciálnych dodávateľov). Prijímateľ v zázname z prieskumu trhu uvedie aj skutočnosti, na základe ktorých oslovil/identifikoval práve tých konkrétnych potenciálnych dodávateľov, napr. odkaz na verejne dostupné zdroje, z ktorých vyplýva, že predmetní potenciálni dodávatelia podnikajú v predmete zákazky, resp. akékoľvek iné skutočnosti, či informácie, resp. predchádzajúcu skúsenosť, na základe ktorých prijímateľ oslovil práve predmetných potenciálnych dodávateľov so žiadosťou o predloženie ponuky, resp. identifikoval cenové ponuky práve tých konkrétnych potenciálnych dodávateľov.

11. Výber úspešného dodávateľa prebieha na základe vyhodnotenia informácií a dokumentácie predloženej záujemcami, alebo informácií zistenými inými spôsobmi ako je predloženie ponuky (napr. údajmi na webových sídlach dodávateľov, informáciami identifikovanými v elektronických katalógoch a pod.), pričom prijímateľ je povinný **vyhodnotiť ponuku/ponuky v súlade s podmienkami a kritériami, ktoré si pre tento účel určil** a uzatvoriť zmluvu/zadať objednávku v súlade s podmienkami, ktoré si určil v rámci zadávania zákazky (napr. vo výzve na predkladanie ponúk) a s ponukou úspešného uchádzača.
12. Ak prijímateľ získal viac ako dve ponuky, vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk na základe kritériá/kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to iba v prípade uchádzačov, ktorí sa umiestnili **na prvom a druhom mieste** v poradí, čím môže zároveň preukázať hospodárnosť výdavkov. **Uvedené pravidlá nevylučujú, aby prijímateľ vyhodnotil splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti v prípade všetkých uchádzačov, ktorí predložili ponuku.** Ak z predložených dokladov nemožno posúdiť ich platnosť, splnenie podmienky účasti alebo splnenie požiadavky na predmet zákazky, prijímateľ požiada uchádzača o vysvetlenie alebo doplnenie dokladov predložených v ponuke. Ak uchádzač v lehote určenej prijímateľom nedoručí vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov, alebo ak aj napriek predloženému vysvetleniu ponuky podľa záverov prijímateľa uchádzač nespĺňa podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky, prijímateľ ponuku tohto uchádzača vylúči a vyhodnocuje splnenie podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky u ďalšieho dodávateľa v poradí.
13. Prieskum trhu za účelom overenia hospodárnosti výdavkov je úspešný za predpokladu predloženia/identifikovania **minimálne dvoch cenových ponúk na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, ktoré na základe vyhodnotenia prijímateľa v zmysle vyššie uvedených pravidiel spĺňajú požiadavky na predmet zákazky a podmienky účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk .**
14. V prípade, ak prijímateľ v rámci prieskumu trhu nezíska/neidentifikuje minimálne dve cenové ponuky na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, resp. ide o jedinečný predmet zákazky (pozri nasledujúci odsek), kedy nie je možné z objektívnych dôvodov zrealizovať prieskum trhu, hospodárnosť výdavkov prijímateľ preukáže **na základe odborného/znaleckého posudku** alebo, ak neexistuje znalec/odborne spôsobilá osoba v danej oblasti, prostredníctvom vyhlásenia prijímateľa k overeniu hospodárnosti výdavkov, a to najmä porovnanie jedinečného predmetu zákazky s inou zákazkou, ktorá vykazuje určité spoločné znaky. Náležitosti odborného/znaleckého posudku upravuje [kapitola 3.3](#) tejto príručky.
15. V prípadoch, kedy môže ísť o jedinečný predmet zákazky, prípadne jedinečnosť vyplýva z iných relevantných dôvodov (napr. výhradné práva, licencie, autorský zákon), za predpokladu, že porovnateľný predmet zákazky nedodáva/neposkytuje aj iný hospodársky subjekt, prijímateľ preukáže hospodárnosť výdavkov prostredníctvom odborného/znaleckého posudku alebo, ak neexistuje znalec/odborne spôsobilá osoba v danej oblasti, prostredníctvom vyhlásenia prijímateľa k overeniu hospodárnosti výdavkov, a to najmä porovnanie jedinečného predmetu zákazky s inou zákazkou, ktorá vykazuje určité spoločné znaky. Náležitosti

odborného/znaleckého posudku upravuje [kapitola 3.3](#) tejto príručky. Jedinečnosť predmetu zákazky musí byť zo strany prijímateľa riadne zdôvodnená a dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že na relevantnom trhu neexistuje viac ako 1 dodávateľ znáša prijímateľ. Odôvodnenie k jedinečnému predmetu zákazky musí byť súčasťou dokumentácie k zákazke. Upozorňujeme, že výnimočnosť predmetu zákazky, napr. na základe výnimočných kvalitatívnych parametrov, nie je zdôvodnením jedinečnosti predmetu zákazky podľa tohto bodu.

16. V prípade, ak vykonávateľ v rámci kontroly obstarávania konštatuje, že prijímateľ pri realizácii prieskumu trhu (ak je to objektívne možné, resp. ak príručka v konkrétnych prípadoch neumožňuje iný postup výberu dodávateľa) nedodrжал postupy a pravidlá stanovené v tejto kapitole 3.2.1 a súvisiacich kapitolách, pričom nedodržanie pravidiel malo/mohlo mať vplyv na obstarávanie a tieto pochybenia nie je možné odstrániť, za účelom preukázania hospodárnosti výdavkov, je prijímateľ povinný celý proces prieskumu trhu zopakovať (ak je to objektívne možné). **Ak nie je možné z objektívnych dôvodov zopakovať celý proces prieskumu trhu alebo ani po zopakovaní prieskumu trhu, prijímateľ nedodrží všetky postupy a pravidlá, a teda uvedený prieskum trhu nie je možné považovať za nástroj na overenie hospodárnosti výdavkov, prijímateľ preukáže hospodárnosť výdavkov na základe odborného/znaleckého posudku.** Náležitosti odborného/znaleckého posudku upravuje [kapitola 3.3](#) tejto príručky. Vykonávateľ je oprávnený podľa vlastného uváženia vykonať overenie z vlastnej úrovne, na základe vlastného prieskumu trhu alebo na základe inštitútu odborného/znaleckého posudku.
17. Celý postup prijímateľa bude zhrnutý v zázname z prieskumu trhu. Vzorový záznam spolu s požiadavkami na jeho obsah tvorí [prílohu č. 1 tejto príručky](#). Prijímateľ môže použiť aj iný záznam, pri zachovaní minimálnych požadovaných náležitostí, ktorými sú:
- názov prijímateľa,
 - názov a predmet zákazky,
 - druh zákazky,
 - názov a kód projektu,
 - spôsob vykonania prieskumu trhu (napr. oslovením potenciálnych dodávateľov so žiadosťou o predloženie cenových ponúk, identifikovaním cenových ponúk na internete),
 - kritériá na vyhodnotenie ponúk,
 - podrobný opis predmetu zákazky,
 - identifikácia podkladov, na základe, ktorých bol prieskum trhu vykonaný,
 - zoznam oslovených dodávateľov (názov dodávateľa, dátum a spôsob oslovenia dodávateľa, informácia o overení oprávnenia dodávať predmet zákazky vrátane zdroja overenia, informácia o tom, či bola ponuka prijatá alebo nie),
 - zoznam predložených ponúk (názov a sídlo uchádzača, ktorý predložil ponuku, dátum a čas predloženia ponuky/dátum vyhodnotenia ponuky, informácia o tom, či boli splnené kritériá na vyhodnotenie ponúk a požiadavky na predmet zákazky),
 - zoznam identifikovaných cenových ponúk (zdroj údajov, odkaz na webovú stránku, identifikovaná suma),
 - identifikácia úspešného uchádzača,
 - cena víťaznej ponuky s DPH,
 - cena víťaznej ponuky bez DPH,

- spôsob vzniku záväzku (napr. zmluva o dielo, zmluva o poskytnutí služieb),
 - podmienky realizácie zmluvy (minimálne v rozsahu lehoty plnenia a miesta realizácie),
 - miesto a dátum vykonania prieskumu,
 - meno, funkcia, dátum a podpis zodpovednej osoby/osôb,
 - prílohy (uviesť a predložiť všetky prílohy vzťahujúce sa k vykonanému prieskumu trhu).
18. V prípade využitia internetového prieskumu trhu je potrebné vyhotoviť a zachovať auditnú stopu/dokumentáciu z internetového prieskumu (napr. print screen), z ktorej budú zjavné všetky požadované údaje (napr. musí byť jasne viditeľný dátum vykonania prieskumu, cena, obchodné meno spoločnosti, identifikovaný predmet zákazky a jeho technická špecifikácia a pod.) a zároveň aj adresa webového sídla výrobcu / dodávateľa, na ktorom sa cenová ponuka získala. Tiež je potrebné v hypertextovom formáte uložiť internetovú adresu – tzv. „link“ na ponuku/záznam, z ktorého prijímateľ vychádzal pri hodnotení ponúk (napr. internetovú adresu tovaru v e-shope, pričom aj v takomto prípade je potrebné archivovať print screen).
19. V prípade zadávania zákazky, ktorej predmetom je **vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je divadelné dielo, hudobné dielo, slovesné dielo, dielo výtvarného umenia, dielo úžitkového umenia alebo folklórne dielo alebo vykonanie a použitie umeleckého výkonu chráneného podľa osobitného predpisu⁶** (tento typ zákazky je aj zákazkou z výnimky podľa § 1 ods. 13 písm. h) ZVO, ktorú si môže uplatniť osoba, ktorá je verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom) **sa nevyžaduje vykonanie prieskumu trhu**, nakoľko výsledky vlastnej duševnej tvorivej činnosti a použitie umeleckého výkonu chránené Autorským zákonom, sú spravidla neporovnateľné a jedinečné vo vzťahu k iným výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti alebo k inému použitiu alebo vykonaniu umeleckého výkonu. V tomto prípade prijímateľ nevyužíva pomocné nástroje na overenie hospodárnosti (okrem prípadov, ak boli na dané skupiny výdavkov určené zo strany poskytovateľa finančné limity alebo benchmarky), ale nie je zbavený povinnosti postupovať pri zadávaní zákazky hospodárne.
- Upozornenie:**

V prípade obstarávania majetku, ktorý je predmetom duševného vlastníctva, je potrebné dodržať podmienky, ktoré sú uvedené v zmluve o PPM, v prílohe č. 1, článku 7. Vlastníctvo a použitie výstupov.
20. V prípade zadávania zákazky na **nadobúdanie existujúcich stavieb alebo nájom existujúcich stavieb a iných nehnuteľností alebo nadobúdanie práv k nim** (tento typ zákazky je aj zákazkou z výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. c) ZVO, ktorú si môže uplatniť osoba, ktorá je verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom) **prijímateľ nie je povinný vykonať prieskum trhu**, ale hospodárnosť výdavkov preukáže na základe znaleckého posudku/odborného posudku, ktorý nesmie byť v čase uzavretia nájomnej zmluvy starší ako 6 mesiacov. Uvedené sa odporúča najmä v prípade, ak v čase podania ŽoPM má prijímateľ už uzatvorenú zmluvu o prenájme priestorov. V súvislosti s prenájomom priestorov upozorňujeme prijímateľa na skutočnosť, že uvedený postup sa nevzťahuje na prenájom priestorov spojený so zabezpečením služieb spojených s realizáciou seminárov, konferencií, školení a pod. V prípade, ak sa prijímateľ rozhodne preukázať hospodárnosť výdavkov na základe prieskumu trhu, postupuje v súlade s pravidlami pre prieskum trhu uvedenými v predchádzajúcich bodoch v tejto časti príručky.
21. V prípade zadávania zákazky, ktorej predmetom je poskytnutie služieb, ktorých odberateľom je akýkoľvek verejný obstarávateľ a dodávateľom verejný obstarávateľ, ktorý priamo poskytuje

⁶ zákon č. [185/2015](#) Z. z. Autorský zákon

službu tvoriacu predmet zákazky (tento typ zákazky je aj zákazkou z výnimky podľa § 1 ods. 13 písm. q) ZVO, ktorú si môže uplatniť osoba, ktorá je verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom), **sa nevyžaduje vykonanie prieskumu trhu**. V tomto prípade prijímateľ nevyužíva pomocné nástroje na overenie hospodárnosti (okrem prípadov, ak boli na dané skupiny výdavkov určené zo strany vykonávateľa finančné alebo percentuálne limity alebo benchmarky), ale uvedené nezbavuje prijímateľa povinnosti pri zadávaní zákazky tohto typu postupovať tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky boli v čase zadávania zákazky hospodárne.

22. V prípade zákaziek zadávaných verejným obstarávateľom (§ 7 ZVO), ktoré sú zákazkami z výnimky podľa § 1 ZVO ods. 14 aktuálne platného ZVO, resp. § 1 ods. 15 predchádzajúceho znenia ZVO (**zákazky tzv. „malého rozsahu“**), **sa vyžaduje vykonanie prieskumu trhu**, v súlade s postupmi uvedenými vyššie v tejto kapitole 3.2.1. V prípade zákaziek „malého rozsahu“ je prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom, povinný v rámci dokumentácie zo zadávania zákazky predložiť vykonávateľovi vyhlásenie, že v priebehu kalendárneho roka neobstará rovnaký predmet zákazky v celkovej hodnote rovnkej alebo vyššej ako je limit stanovený pre tento typ zákazky v ZVO.

Upozornenie:

Aby nedošlo k nedovolenému rozdeleniu zákaziek, ktoré navzájom spolu súvisia, do viacerých zákaziek tzv. „malého rozsahu“, s cieľom vyhnúť sa prísnejšiemu postupu zadávania zákazky v súlade so ZVO, je prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom, povinný zohľadňovať existenciu **časovej, miestnej a vecnej/funkčnej súvislosti** medzi jednotlivými samostatne zadanými zákazkami. Rozhodujúcu úlohu zohráva **aj okruh dodávateľov, ktorí sú schopní takýto druh zákazky zrealizovať**. Ak ide o plnenia, kde je predpoklad, že jeden dodávateľ by mal záujem o celú zákazku, ide o dôležitú indíciu, že plnenie by malo byť predmetom jednej zákazky. V prípade, ak je hodnota celej zákazky rovná alebo vyššia ako limit stanovený pre zákazku tzv. „malého rozsahu“ bez DPH a viac, prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom si nemôže uplatniť túto výnimku zo ZVO a je povinný pri zadávaní zákazky postupovať v súlade so ZVO.

23. Prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom, je povinný každé uplatnenie si výnimky podľa § 1 ZVO riadne zdôvodniť a podložiť relevantnou dokumentáciou s výnimkou prípadov, ak priamo zo znenia názvu predmetu zákazky, alebo z postavenia dodávateľa (napr. výnimka podľa § 1 ods. 13 písm. u) ZVO) nevyplýva oprávnenosť použitia výnimky z pôsobnosti ZVO).

3.3. Odborný/znalecký posudok

1. Preukázanie hospodárnosti výdavkov prostredníctvom odborného/znaleckého posudku zo strany prijímateľa sa spravidla vyžaduje v týchto prípadoch:
 - a) v rámci prieskumu trhu nebola predložená žiadna ponuka, alebo bola predložená len jedna ponuka a ďalšiu rovnakú alebo porovnateľnú ponuku nebolo možné získať ani internetovým prieskumom,
 - b) v prípade jedinečnosti predmetu zákazky,
 - c) ak z titulu charakteru aktivít projektu alebo charakteru predmetu projektu⁷ nie je možné zrealizovať prieskum trhu, keďže neexistuje hospodárska súťaž,
 - d) ak ukončené (zrealizované) verejné obstarávanie/obstarávanie nie je možné považovať za nástroj na overenie hospodárnosti výdavkov.

⁷ Ide najmä o aktivity zamerané na inovatívne riešenia, ktoré sa na trhu ešte vôbec nenachádzajú.

2. Odborný/znalecký posudok musí byť vypracovaný znalcom⁸, resp. odborne spôsobilou osobou⁹ v príslušnej oblasti. Výsledkom práce znalca sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie. Výsledkom práce odborne spôsobilej osoby je odborné stanovisko vyhotovené vo forme odborného posudku.
3. V prípade, že odborný/znalecký posudok nie je možné vypracovať pred dodaním predmetu zákazky na miesto určenia v zmysle dodávateľsko-odberateľskej zmluvy, predmetná skutočnosť musí byť zo strany prijímateľa preukázaná a musí byť súčasťou dokumentácie z obstarávania. Prijímateľ v takom prípade zabezpečí odborný/znalecký posudok po dodaní predmetu zákazky na miesto určenia a predloží ho vykonávateľovi najneskôr spolu so ŽoP, v ktorej si bude nárokovať oprávnené výdavky na predmet zákazky.
4. Odborný posudok musí byť vypracovaný tak, aby bol preskúmateľný. To znamená, že musí byť vypracovaný v rozsahu, ktorý umožní preskúmať závery z neho vyplývajúce, vrátane preskúmania spôsobu, akým osoba vykonávajúca overenie hospodárnosti výdavkov dospela k stanoveniu výslednej ceny. V posudku sa uvedie cena, ktorú možno považovať za primeranú, vyjadrená absolútnym číslom alebo intervalom, ktorého horná hranica predstavuje maximálnu hranicu po zohľadnení všetkých osobitostí a iných špecifik súvisiacich s dodávkou posudzovaného predmetu na úrovni zákazky/logického celku.

Odborný posudok musí obsahovať:

- a) identifikáciu predmetu zákazky, ktorý je predmetom overenia hospodárnosti spolu s identifikáciou kódu a názvu projektu, ku ktorému sa vzťahuje,
- b) zoznam podkladov, ktoré boli osobe vykonávajúcej overenie hospodárnosti výdavkov poskytnuté zo strany prijímateľa,
- c) identifikáciu zdrojov, ktoré boli použité pre stanovenie ceny, ktorá je primeraná – podstatné zdroje môžu byť k odbornému posudku priložené ako príloha, na ktoré bude odborný posudok len odkazovať, pričom v prípade, ak bol odborný posudok vypracovaný znalcom s využitím odborného odhadu, sa identifikácia zdrojov podľa tohto bodu osobitne neuvádza,
- d) stručný popis postupu zisťovania ceny, ktorá je primeraná¹⁰ v danom mieste a čase,
- e) cenu predmetu zákazky (vyjadrenú absolútnym číslom alebo intervalom, pričom cena sa zaokrúhľuje matematicky na desiatky EUR), ktorá je primeraná,
- f) identifikáciu osoby, ktorá vypracovala odborný posudok vrátane podpisu a dátumu vyhotovenia odborného posudku.

3.4. Predkladanie dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania na kontrolu

1. Kompletnú dokumentáciu k ukončenému postupu verejného obstarávania alebo obstarávania (ďalej aj pod spoločným názvom „zadávanie zákazky“) prijímateľ predkladá na kontrolu **po nadobudnutí účinnosti zmluvy s úspešným dodávateľom, najneskôr spolu so žiadosťou o platbu, v ktorej sú prvýkrát nárokované súvisiace výdavky.** Dokumentácia musí byť

⁸ Podľa zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁹ Osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti. Prijímateľ musí vedieť preukázať odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti.

¹⁰ Neprimeraná cena vyplýva z § 12 ods. 1 až 3 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.

predložená v slovenskom alebo českom jazyku. Ak boli ponuky dodávateľa predložené v cudzom jazyku, musia byť predložené v pôvodnom jazyku a súčasne musia byť preložené do slovenského jazyka (úradný preklad, ani preklad z českého jazyka sa nevyžaduje). Nevyžaduje sa, aby preklad do slovenského jazyka zabezpečil predkladateľ ponuky, môže ho zabezpečiť prijímateľ.

2. Kompletnú dokumentáciu zo zadávania zákazky tzv. „malého rozsahu“ – výnimka zo ZVO¹¹, ako aj kompletnú dokumentáciu zo zadávania zákazky nespádajúcej pod pôsobnosť ZVO, ktorá je vo finančnom limite zákazky tzv. „malého rozsahu“¹², prijímateľ predkladá až spolu so ŽoP, ktorá obsahuje výdavky z predmetnej zákazky. Uvedené sa vzťahuje na všetkých prijímateľov, bez ohľadu na to či ide o verejných obstarávateľov alebo nie. Súčasťou dokumentácie je relevantný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov (zrealizovaný prieskum trhu alebo iný pomocný nástroj na preukázanie hospodárnosti výdavkov, v súlade s touto príručkou), na základe ktorého vykonávateľ overí hospodárnosť výdavkov v rámci administratívnej finančnej kontroly ŽoP.
3. Vykonávateľ začne kontrolu dokumentácie zo zadávania zákazky na základe doručenej žiadosti o vykonanie kontroly, pričom prijímateľ súčasne zasiela spolu so žiadosťou kompletnú dokumentáciu v elektronickej podobe (prostredníctvom elektronickej schránky cez službu „Všeobecná agenda“, resp. prostredníctvom informačného systému pre Plán obnovy, ak vykonávateľ oznámil prijímateľovi možnosť komunikovať prostredníctvom takého informačného systému, resp. prostredníctvom elektronického úložiska podľa dohody medzi Vykonávateľom a Prijímateľom). V prípadoch, keď nie je možné kompletnú dokumentáciu predložiť ako prílohu/prílohy v rámci jedného elektronického podania, prijímateľ predloží dokumentáciu po častiach, v rámci viacerých podaní. Spolu so žiadosťou o vykonanie kontroly prijímateľ povinne predkladá aj čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie z VO/O a súladu dokumentácie s originálom, ktorého vzor je [prílohou č. 2 tejto príručky](#). Čestné vyhlásenie sa vzťahuje na všetku predkladanú dokumentáciu zo zadávania zákazky.
4. Vykonávateľ v prípade nejasností, resp. neúplnosti dokumentácie vyzve prijímateľa na doplnenie a vyjadrenie. Zároveň oznámi zastavenie plynutia lehoty na výkon administratívnej finančnej kontroly do doby doplnenia. Prijímateľ v prípade úpravy dokumentácie je povinný predložiť doplnenie/vysvetlenie určeným spôsobom. Pokiaľ nebudú doplnené a predložené všetky požadované dokumenty a vyjadrenie ku všetkým bodom, nebude doplnenie považované za úplné a vykonávateľovi neplynie lehota na výkon kontroly.
5. Doplnením alebo vysvetlením dokumentácie na základe žiadosti vykonávateľa o vysvetlenie alebo doplnenie dokumentácie nemôže dôjsť k zmene pôvodne predložených dokladov, resp. údajov v nich uvedených (napr. údaje uvedené vo výzve na predkladanie ponúk, údaje uvedené v predložených ponukách). V prípade takejto zmeny je vykonávateľ oprávnený obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní.
6. Pre potreby administratívnej finančnej kontroly ŽoP v prípade zákaziek tzv. „malého rozsahu“ prijímateľ predkladá zmluvu s úspešným uchádzačom (ak relevantné) spôsobom, ktorý zabezpečí identifikáciu osôb, ktoré zmluvu podpísali, aby bolo možné overiť ich oprávnenosť konať v mene zmluvnej strany.

3.5. Kontrola verejného obstarávania/obstarávania

1. Lehoty na výkon kontroly verejného obstarávania/obstarávania pre vykonávateľa začínajú plynúť prvým pracovným dňom nasledujúcim po dni evidovania prijatej žiadosti prijímateľa o

¹¹ Zákazky podľa § 1 ZVO ods. 14 aktuálne platného ZVO, resp. § 1 ods. 15 predchádzajúceho znenia ZVO.

¹² Do 50 000 EUR (resp. do 10 000 EUR podľa predchádzajúceho znenia ZVO).

- vykonanie kontroly a predložení kompletnej dokumentácie zo zadávania zákazky podľa určených pravidiel.
2. Predmetom kontroly verejného obstarávania/obstarávania je aj overenie hospodárnosti výdavkov vzťahujúcich sa k danej zákazke. Pomocnými nástrojmi na overenie hospodárnosti výdavkov zo strany vykonávateľa sú pomocné nástroje na preukázanie hospodárnosti výdavkov zo strany prijímateľa uvedené [v kapitole 3.2.1](#) tejto príručky, resp. znalecký/odborný posudok, ktorého minimálne náležitosti sú uvedené [v kapitole 3.3](#) tejto príručky, resp. iné pomocné nástroje uvedené v tejto príručke. Preukázanie hospodárnosti výdavkov zo strany prijímateľa na základe zrealizovaného verejného obstarávania/obstarávania, prieskumu trhu alebo vypracovaného odborného/znaleckého posudku nezbavuje vykonávateľa oprávnenia overiť hospodárnosť výdavkov aj z vlastnej úrovne. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje pri výkone kontroly nehospodárne výdavky (t.j. neoprávnené výdavky), ktoré sa viažu k výsledku zadávania zákazky, zníži výšku oprávnených výdavkov o identifikované neoprávnené výdavky a výsledky z overenia hospodárnosti výdavkov uvedie do záverov z kontroly.
 3. V prípade zákaziek zadávaných na základe rámcovej dohody sa hospodárnosť výdavkov overuje vo vzťahu k rámcovej dohode ako celku, ak je rámcová dohoda uzatvorená s jedným dodávateľom a čiastkové objednávky, resp. čiastkové zmluvy predstavujú formu vecného plnenia v súlade s podmienkami rámcovej dohody, pričom opis predmetu zákazky, množstvo, cena a časové obdobie dodávky tovaru, poskytnutia služby a realizácie stavebných prác ostávajú zachované zároveň bez vstupu nového subjektu, napr. v podobe subdodávateľa. V opačnom prípade, t.j. ak je rámcová dohoda uzatvorená s viacerými dodávateľmi, resp. so vstupom nového subjektu, napr. v podobe subdodávateľa, alebo ak čiastkové objednávky/čiastkové zmluvy nie sú zadávané na základe vopred určených podmienok uvedených v rámcovej dohode, resp. v prípade opätovného otvorenia súťaže sa hospodárnosť overuje vo vzťahu ku každej jednotlivej čiastkovej objednávke/čiastkovej zmluve, pričom sa primerane aplikujú pravidlá pre preukázanie hospodárnosti výdavkov zo strany prijímateľa uvedené v [kapitole 3.2.1](#).
 4. V prípade rámcovej dohody, ak je uzatvorená s jedným dodávateľom, kde prijímateľ v rámci prieskumu trhu overoval hospodárnosť napr. podľa všeobecných vyžiadaných cenníkov od spoločností a v čiastkovej objednávke, resp. v čiastkovej zmluve bude uvedený osobitný úkon, ktorý v zmysle pôvodných cenníkov nie je možné jednoznačne priradiť pod konkrétny úkon cenníkov, ktoré obsahovali všeobecné formulácie varianty úkonov (primárne relevantné pre oblasť služieb – právne služby, patenty, manažment a pod.), alebo ak je rámcová dohoda uzatvorená s viacerými dodávateľmi, resp. v prípade opätovného otvorenia súťaže, resp. so vstupom nového subjektu, napr. v podobe subdodávateľa, je čiastková objednávka/čiastková zmluva predmetom samostatnej administratívnej finančnej kontroly z dôvodu potreby overenia hospodárnosti každej čiastkovej objednávky, resp. čiastkovej zmluvy. Za týmto účelom prijímateľ predloží spolu s čiastkovou objednávkou/zmluvou na kontrolu aj žiadosť o vykonanie kontroly. Spolu so žiadosťou o vykonanie kontroly prijímateľ povinne predkladá aj čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie z VO/O a súladu dokumentácie s originálom, ktorého vzor je [prílohou č. 2 tejto príručky](#). Čestné vyhlásenie sa vzťahuje na všetku predkladanú dokumentáciu.
 5. Lehota na výkon kontroly vykonávateľa je **40 pracovných dní**.
 6. Ak vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vysvetlenie alebo doplnenie dokumentácie, určí prijímateľovi lehotu na zaslanie vysvetlenia alebo doplnenia. Dňom odoslania žiadosti sa lehota na výkon kontroly prerušuje. Plynutie lehoty pokračuje v nasledujúci pracovný deň po doplnení kompletnej dokumentácie/úplného vyjadrenia podľa žiadosti vykonávateľa.

7. Ak neboli kontrolou zistené žiadne nedostatky, vykonávateľ vypracuje správu z kontroly a zašle ju prijímateľovi. Momentom ukončenia kontroly je v tomto prípade zaslanie správy z kontroly prijímateľovi. Týmto úkonom sú výdavky súvisiace s danou zákazkou pripustené do financovania.
8. Ak boli kontrolou zistené nedostatky, vykonávateľ vypracuje návrh správy z kontroly, v ktorom uvedie zistené nedostatky a lehotu na podanie námietok k zisteným nedostatkom.
9. Po doručení návrhu správy z kontroly je prijímateľ oprávnený v stanovenej lehote podať námietky k zisteným nedostatkom. Námietky musí prijímateľ písomne zdôvodniť, prípadne aj podložiť relevantnou dokumentáciou. Ak prijímateľ v stanovenej lehote nepredloží žiadne námietky alebo doručí oznámenie, že nemá námietky k návrhu správy z kontroly, vykonávateľ bude považovať zistené nedostatky za akceptované. V prípade, že prijímateľ zašle námietky, ktoré nebudú zo strany vykonávateľa akceptované, vykonávateľ zdôvodnenie neakceptovania námietok uvedie v správe z kontroly. Momentom ukončenia kontroly je zaslanie správy z kontroly prijímateľovi.
10. V prípade, že vykonávateľ akceptuje námietky prijímateľa a na ich základe budú odstránené nedostatky, vykonávateľ vypracuje správu z kontroly. Momentom ukončenia kontroly je v tomto prípade zaslanie správy z kontroly prijímateľovi. Týmto úkonom sú výdavky súvisiace s danou zákazkou pripustené do financovania.
11. V prípade, ak kontrolou verejného obstarávania budú zistené nedostatky s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania, vykonávateľ zašle podnet na ÚVO. Vykonávateľ je oprávnený pripustiť výdavky súvisiace s danou zákazkou do financovania. V prípade, ak ÚVO zistí porušenia zákona o verejnom obstarávaní, uplatní sankciu v zmysle ZVO.
12. **Predmetom kontroly verejného obstarávania a obstarávania je aj možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú podvod, korupcia, konflikt záujmov alebo dvojité financovanie.** V prípade identifikovania závažných nezrovnalostí vykonávateľ oznámi zistené nedostatky orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. ÚVO, orgánom činným v trestnom konaní alebo Protimonopolnému úradu. Závery kontroly vykonávateľa budú závisieť od rozhodnutia príslušných orgánov. V prípade zákaziek tzv. „malého rozsahu“ podľa ZVO, resp. zákaziek nespádajúcich pod ZVO vo finančnom limite zákaziek tzv. „malého rozsahu“, je možný výskyt závažných nezrovnalostí predmetom kontroly v rámci administratívnej finančnej kontroly ŽoP.

3.6. Zmeny plnenia zmluvného vzťahu

1. Podmienky zmien plnenia zmluvných vzťahov, ktoré sú výsledkom verejného obstarávania upravuje § 18 ZVO - Zmena zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania.
2. V prípade, že dôjde k zmene podmienok plnenia zmluvného vzťahu s dodávateľom (zmena zmluvy/objednávky), prijímateľ je povinný predložiť na kontrolu dokumentáciu k zmene a odôvodnenie zmeny.
3. Na predkladanie dokumentácie k zmene plnenia sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako na predkladanie dokumentácie na kontrolu verejného obstarávania/obstarávania. Prijímateľ predkladá kompletnú dokumentáciu k zmene plnenia na kontrolu po nadobudnutí účinnosti zmeny záväzkového vzťahu (dodatok k zmluve/zmena objednávky), najneskôr spolu so žiadosťou o platbu, v ktorej sú prvýkrát nárokované výdavky súvisiace so zmenou.
4. Predmetom kontroly zmeny plnenia je posúdenie súladu zmien vyplývajúcich z dodatku so ZVO (ak relevantné), so schváleným projektom a účinnou zmluvou o PPM. V prípade zistení

nesúladu bude dodatok posudzovaný s ohľadom na možnosti ďalšieho spolufinancovania z mechanizmu.

5. Ak sú predmetom zmeny identifikačné a kontaktné údaje zmluvných strán (napr. adresa sídla, kontaktné osoby, číslo bankového účtu a pod.), kontrola sa nevykonáva.
6. V prípade zákaziek nespádajúcich pod ZVO, kedy sa neuplatňuje § 18 ZVO, ak v dôsledku zmeny zmluvného vzťahu (napríklad zmena predmetu zákazky, predĺženie lehoty dodania, atď.) nemožno vykonať prieskum trhu zrealizovaný v súlade s postupmi a pravidlami uvedeným [v kapitole 3.2.1](#) tejto príručky, resp. znalecký/odborný posudok, ktorého minimálne náležitosti sú uvedené [v kapitole 3.3](#) považovať už za nástroj na overenie hospodárnosti, **je prijímateľ povinný preukázať hospodárnosť výdavkov v zmysle zmeny zmluvného vzťahu, a to predložením ponuky na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky v zmysle zmeny zmluvného vzťahu** (medzi vykonanou zmenou zmluvného vzťahu a predložením/vyhotovením cenovej ponuky na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky v zmysle zmeny zmluvného vzťahu nesmie byť z časového hľadiska rozdiel viac ako 6 mesiacov. V prípade, ak je rozdiel väčší ako 6 mesiacov, prijímateľ túto skutočnosť zdôvodní, napr. získa vyjadrenia od predkladateľov cenových ponúk, že cena na trhu nezaznamenala zmenu), resp. predložením **odborného/znaleckého posudku, respektíve jeho aktualizácie v zmysle vykonanej zmeny zmluvného vzťahu.**

Upozornenie:

Upozorňujeme prijímateľov, že aj v prípade zmien zmluvného vzťahu, ktorý je výsledkom obstarávania (zadávanie zákaziek nespádajúcich pod ZVO) je potrebné zabezpečiť **dodržanie základných princípov**, ktorými sú:

- a) rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia hospodárskych subjektov,
- b) transparentnosť, vrátane vylúčenia konfliktu záujmov,
- c) hospodárnosť, proporcionalitu, účinnosť, účelnosť a efektívnosť.

3.7. Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní/obstarávaní

1. Prijímateľ je povinný zabezpečiť, aby v procese zadávania zákazky nedošlo ku konfliktu záujmov, ktorý by mohol narušiť alebo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania.
2. Prijímateľ, ktorý je pri zadávaní zákazky povinný postupovať v súlade so ZVO (verejný obstarávateľ, obstarávateľ a osoby podľa § 8 ZVO), zabezpečí riešenie konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní v súlade s § 23 ZVO a v súlade s touto kapitolou tejto príručky. Prijímateľ, ktorý nie je pri zadávaní zákazky povinný postupovať v súlade so ZVO, zabezpečí riešenie konfliktu záujmov v súlade s touto kapitolou tejto príručky .
3. V rámci procesu zadávania zákazky sa odporúča určiť možné zainteresované osoby (príklady zainteresovaných osôb sú uvedené v tabuľke nižšie) a zabezpečiť ich poučenie vo väzbe na možný konflikt záujmov.
4. Vykonávateľ požaduje, aby súčasťou dokumentácie z každého verejného obstarávania/obstarávania predkladaného vykonávateľovi na kontrolu bolo čestné vyhlásenie prijímateľa o neprítomnosti konfliktu záujmov, ktorého odporúčaný vzor je uvedený [v prílohe č. 3 tejto príručky](#). Zainteresované osoby na strane prijímateľa potvrdzujú svojim podpisom čestné vyhlásenie k neprítomnosti konfliktu záujmov až v štádiu po predložení ponuky/ponúk od uchádzačov. Čestné vyhlásenie k neprítomnosti konfliktu záujmov v prípade

zainteresovanej osoby s rozhodovacími právomocami prijímateľa sa týka aj štatutárneho zástupcu. V prípade, ak prijímateľ postupoval pri zadávaní zákazky podľa vlastných interných postupov a tieto postupy nevyžadujú predloženie čestných vyhlásení k neprítomnosti konfliktu záujmov, je povinný v rámci dokumentácie z obstarávania uviesť akým spôsobom prijímateľ zabezpečil, aby nedošlo ku konfliktu záujmov pri posudzovaní ponúk uchádzačov a pri výbere úspešného uchádzača (napr. predložením internej smernice upravujúcej predchádzanie, oznamovanie a riešenie konfliktu záujmov, atď.).

5. Pojem konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania/obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním/obstarávaním. Pri posudzovaní konfliktu záujmov platí tzv. „**OBJEKTÍVNY PRINCÍP / OBJEKTÍVNE VNÍMANIE**“ Ako konflikt záujmov možno vnímať konkrétne situáciu, keď sa osoba, bez ohľadu na svoje úmysly, odôvodnene domnieva, že u nej dochádza k stretu osobného a verejného záujmu, alebo je takáto osoba odôvodnene považovaná za osobu, u ktorej dochádza k takémuto stretu záujmov, čo by mohlo narušiť jej schopnosť plniť si úlohy a povinnosti nestranným a objektívnym spôsobom (napr. riziko možného zvýhodňovania alebo znevýhodňovania z dôvodu rodinného záujmu, národnej alebo politickej príslušnosti sa môže objektívne vnímať ako konflikt záujmov). Ako konflikt záujmov možno vnímať aj objektívne okolnosti, ktoré ovplyvňujú dôveru v nezávislosť a nestrannosť osoby alebo subjektu, a to aj v prípade, že k tomuto konfliktu záujmov nakoniec nedôjde alebo danej osobe v skutočnosti neplynú z tejto situácie žiadne výhody. Je potrebné zabezpečiť účinné dodržiavanie pravidiel predchádzania konfliktom záujmov a zabrániť akýmkoľvek pochybnostiam, ktoré by mohla mať racionálne uvažujúca, informovaná a objektívna osoba konajúca v dobrej viere o tom, či osoba zapojená do plnenia rozpočtu koná v súlade s pravidlami.
6. Finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem (t.j. subjektívny záujem zainteresovanej osoby odporujúci verejnému záujmu), ktorý možno vnímať ako ohrozenie nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným verejným obstarávaním/obstarávaním, sa týka zainteresovaných osôb. Zainteresovanou osobou je najmä:
 - a) zamestnanec obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania/obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní/obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania/obstarávania alebo
 - b) osoba s rozhodovacími právomocami prijímateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania/obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.
7. V prípade, že prijímateľ prepojenie vyhodnotil ako také, ktoré nenapĺňa definičné znaky konfliktu záujmov, uvedie v dokumentácii k zákazke prečo identifikované prepojenie podľa prijímateľa nemôže obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania.
8. Prepojenie medzi prijímateľom a potenciálnym dodávateľom, ktoré by mohlo predstavovať konflikt záujmov, je potrebné posudzovať individuálne, zohľadniť všetky skutočnosti a celý priebeh zadávania zákazky, a to najmä či dodávateľovi vznikla neprimeraná výhoda, ktorá mohla narušiť čestnú hospodársku súťaž.
9. V prípade, že nie je možné zabrániť pretrvávajúcemu konfliktu záujmov, a to najmä v prípadoch, keď sa jedná o zainteresovanú osobu s rozhodovacími právomocami, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania/obstarávania, prijímateľ uplatní sankciu vylúčenia

daného potenciálneho dodávateľa, nakoľko konflikt záujmov nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami.

10. Medzi najzávažnejšie prípady konfliktu záujmov patria najmä prípady, ak :

- zainteresovaná osoba na strane prijímateľa je blízkou osobou podľa § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k uchádzačovi záujemcovi/subdodávateľovi;
- je v konflikte záujmov člen komisie na vyhodnotenie ponúk (s právom vyhodnocovať ponuky), pričom nebol z komisie vylúčený a nahradený nominovaným náhradníkom.

11. Vykonávateľ v rámci **kontroly obstarávania** (vo fáze po uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom) overí, či v rámci zadávania zákazky nedošlo k situácii, ktorá by mohla indikovať konflikt záujmov s vplyvom na výber úspešného uchádzača. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje konflikt záujmov, vyzve prijímateľa na zdôvodnenie a vysvetlenie danej skutočnosti. Na základe zdôvodnenia a vysvetlenia z úrovne prijímateľa, vykonávateľ môže prijímateľa vyzvať, aby zrealizoval nové obstarávanie. V prípade, ak z objektívnych dôvodov nebude možné zrealizovať nové obstarávanie a plnenie zmluvy, v rámci ktorej bol preukázaný konflikt záujmov s vplyvom na výber úspešného uchádzača, bude pokračovať, vykonávateľ neuzná výdavky súvisiace s danou zmluvou za oprávnené v celej výške.

12. V prípade, ak vykonávateľ identifikuje konflikt záujmov v rámci **kontroly verejného obstarávania**, je oprávnený podať podnet na ÚVO. Závery kontroly verejného obstarávania budú závisieť od rozhodnutia ÚVO.

13. V špecifických projektoch schválených z úrovne EK (napr. projekty, ktorým bola udelená známka výnimočnosti za kvalitu alebo projekty, ktoré sú súčasťou významného projektu európskeho záujmu IPCEI), v ktorých sú dodávatelia uvedení už priamo v projekte schválenom EK, resp. ide o dodávateľa, s ktorým má prijímateľ dlhoročné dobré skúsenosti, je potrebné preukázať, že zainteresované osoby neboli v konflikte záujmov v momente predchádzajúcom momentu uvedenia zainteresovanej osoby do projektu schváleného z úrovne EK, resp. v čase uzatvorenia prvého zmluvného vzťahu s dodávateľom. K tomuto momentu vykonávateľ posúdi aj prípadný výskyt rizikových indikátorov v rámci zadávania zákazky.

14. Konflikt záujmov sa neposudzuje v prípadoch, ak v súvislosti so zadaním zákazky je jednoznačne preukázané, že na trhu neexistuje viac ako jeden dodávateľ, t.j. neexistuje súťaž.

15. V nasledujúcom prehľade uvádzame niektoré situácie, ktoré môžu indikovať konflikt záujmov. Prijímateľovi sa odporúča, aby v prípade, ak identifikuje takúto situáciu v rámci realizovaného verejného obstarávania/obstarávania, dôkladne zvážil a preskúmal možný vplyv tejto skutočnosť na samotný proces a jeho výsledok.

Forma prepojenosti ¹³	Prejav v dokumentácii k obstarávaniu
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň členom štatutárneho orgánu prijímateľa.	Rovnaké meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, miesto podnikania/sídlo posudzovaných subjektov – všetky atribúty nasvedčujú tomu, že ide o totožnú osobu v rôznych funkciách.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je rodinný príslušník alebo	Rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov.

¹³ Nezáväzný príklad prehľadu vzorových situácií možného konfliktu záujmov sa primerane vzťahuje aj na vzťah medzi prijímateľom a subdodávateľom, ak je prijímateľovi subdodávateľ známy

príbuzný ¹⁴ člena štatutárneho orgánu prijímateľa.	
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je obchodný partner člena štatutárneho orgánu prijímateľa (napr. spolukonatelía/členovia štatutárneho orgánu majú majetkové prepojenie v tretej firme, spolumajitelia tretej firmy - súčasní alebo bývalí).	Skúmateľné v OR SR, ŽR SR a iných verejne dostupných registroch, ARACHNE, TRANSPAREX.
Medzi členom štatutárneho orgánu úspešného uchádzača a členom štatutárneho orgánu prijímateľa existuje iné prepojenie (napr. člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je zároveň zamestnancom prijímateľa alebo pre neho pracuje na základe živnostenského oprávnenia).	Zistiteľné z dokumentácie projektu. Tieto osoby uchádzačov často pracujú na projektovom manažmente a vystupujú v rozpočte projektu, pracovných výkazoch, pracovných zmluvách k projektu, atď.
Člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača je blízkou osobou ¹⁵ člena štatutárneho orgánu prijímateľa.	<ul style="list-style-type: none"> - rovnaké priezvisko, príp. bydlisko, sídlo subjektov, alebo - náhodne identifikované príznaky - z dokumentácie alebo projektu zistiteľné iba náhodne, alebo - nepriame dôkazy o neracionálnom správaní prijímateľa
Spolupráca člena štatutárneho orgánu/zamestnanca prijímateľa s budúcim úspešným uchádzačom v etape prípravy verejného obstarávania.	<ul style="list-style-type: none"> - Opis predmetu zákazky tvoriaci súčasť súťažných podkladov alebo podpornú dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (napr. štúdiu uskutočniteľnosti) vypracoval budúci úspešný uchádzač.

TIP: Za účelom získavania prehľadu o metodickej a rozhodovacej praxi ÚVO, ako aj informácií o najčastejších nedostatkoch **v oblasti konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní** odporúčame do pozornosti materiály ÚVO dostupné na: <https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/tematicke-materialy/konflikt-zaujmov>

3.8. Kolúzne správanie vo verejnom obstarávaní/obstarávaní

1. Kolúzne správanie znamená akúkoľvek spoluprácu medzi uchádzačmi vo verejnom obstarávaní/obstarávaní, osobami zapojenými do procesu verejného obstarávania/obstarávania a ďalšími aktérmi, či už s vedomím alebo bez vedomia prijímateľa. Konkrétne môže ísť o dohodu o cenách, dohodu o rozdelení trhu, dohodu o víťaznej ponuke (tzv. bid rigging) a ďalšie¹⁶.
2. Prijímateľ je povinný všetkými dostupnými zákonnými prostriedkami zamedziť kolúznemu správaniu vo všetkých druhoch hospodárskej súťaže. Pri odhaľovaní kolúzie sa odporúča

¹⁴ Na účely definovania rodinného príslušníka alebo príbuzného sa použije § 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, t.j. je ním príbuzný v priamom rade, ako aj príbuzný v pobočnom rade

¹⁵ § 116 a 117 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

¹⁶ Z pohľadu možného porušenia hospodárskej súťaže podľa zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, konkrétne dohôd obmedzujúcich súťaž podľa § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

oboznámiť sa s dokumentami zverejnenými Protimonopolným úradom SR na [Bid rigging vo verejnom obstarávaní | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#).

3. V prípade identifikovania takých rizikových indikátorov, ktoré vedú k podozreniu z protiprávneho konania, vykonávateľ oznámi zistené nedostatky orgánu príslušnému konať v danej veci, ktorým je Protimonopolný úrad SR.

3.8.1. Zoznam rizikových indikátorov možného porušenia hospodárskej súťaže

1. Rizikové indikátory, ktoré sú ďalej uvedené, sa zohľadňujú pri zadávaní zákaziek spadajúcich pod ZVO. V prípade zákaziek nespádajúcich pod ZVO sa rizikové indikátory vyhodnocujú primerane. Tieto rizikové indikátory predstavujú modelové správanie v procese verejného obstarávania/obstarávania, ktoré by v určitých prípadoch mohlo znamenať porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže. Ide o indície, ktoré nemusia sami o sebe znamenať dôkaz o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, avšak zvyšujú pravdepodobnosť, že v rámci daného zadávania postupu zákazky mohlo dôjsť k protiprávnemu konaniu. Tento zoznam nie je vyčerpávajúcim súhrnom všetkých rizikových situácií.
2. Odporúčame prijímateľovi, resp. osobám, ktoré poveril realizáciou verejného obstarávania/obstarávania oboznámiť sa s rizikovými indikátormi a ich správnym vyhodnotením vo vzájomných súvislostiach a ďalšie činnosti vykonávať s ohľadom na dostatočné využitie tejto vedomosti.
3. Upozorňujeme prijímateľa, že potvrdenie porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže môže predstavovať prekážku v ďalšom spolufinancovaní predmetného obstarávania.
4. V prípade vydania právoplatného rozhodnutia Protimonopolného úradu SR vo veci porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže sa odporúča následne zvážiť aj možnosti podania žaloby pre uplatnenie prípadných nárokov na náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže v súlade so zákonom č. 350/2016 Z.z. o niektorých pravidlách uplatňovania nárokov na náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
5. Zoznam rizikových indikátorov:

Názov rizikového indikátora	Popis rizikového indikátora
Rotácia úspešných uchádzačov podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce (bid rotation)	Zloženie uchádzačov, ktorí predložili ponuku, je pri viacerých súťažiach takmer rovnaké, pričom ako úspešný je vyhodnotený vždy iný uchádzač, a to v závislosti od regiónu, alebo typu služby, tovaru alebo práce alebo podľa typu zákazníkov a pod.
Neúspešný uchádzač je zazmluvnený úspešným uchádzačom ako subdodávateľ	Pri kontrole sa zistí skutočnosť, že s uchádzačom, ktorý bol v súťaži vyhodnotený ako neúspešný, uzavrel úspešný uchádzač v rámci plnenia predmetnej zákazky subdodávateľskú zmluvu.
Medzi uchádzačmi je majetkové alebo osobné prepojenie	Medzi úspešným uchádzačom a iným uchádzačom je majetkové alebo osobné prepojenie (napr. štatutár úspešného uchádzača a štatutár neúspešného uchádzača sú spoločne štatutárnymi zástupcami aj v inom subjekte (ktorý mohol alebo aj nemusel predložiť ponuku). Príslušnosť uchádzačov k jednej ekonomickej skupine, ktorí podali v postupe zadávania zákazky samostatné ponuky, sa neposudzuje ako indikátor možného protisúťažného konania.

<p>Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní</p>	<p>Vo viacerých súťažiach je možné identifikovať rovnakého uchádzača, ktorý sa zúčastní postupu verejného obstarávania/obstarávania, ale nikdy nie je úspešný.</p>
<p>Niektorí uchádzači predkladajú ponuku, avšak nespĺňajú rozsah požiadaviek pre účely splnenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky</p>	<p>V postupoch verejného obstarávania/obstarávania je možné pri kontrole zistiť, že ponuku predložili uchádzači, ktorí zjavne nespĺňajú podmienky účasti alebo požiadavky na predmet zákazky (napr. nedosahujú požadovaný obrat, nedisponujú požadovanými referenciami, predmet zákazky nie je predmetom ich podnikateľskej činnosti).</p>
<p>Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám</p>	<p>V súťaži je identifikovaný dodávateľ, o ktorom je všeobecne známe, že je kvalifikovaný podať ponuku aj bez vytvorenia skupiny dodávateľov, napriek tomu sa súťaže zúčastňuje v rámci spoločnej ponuky dvoch alebo viacerých dodávateľov.</p> <p>V takomto prípade je ale potrebné vyhodnotiť, či podmienky zadávania zákazky naozaj neumožňovali jednotlivým uchádzačom podať ponuky samostatne (napr. ide o uchádzača, ktorý predložil ponuky do viacerých samostatných postupov zadávania zákazky vyhlásených/realizovaných v rovnakom čase a pod.).</p>
<p>Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky (cover bidding)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určitý uchádzač predloží cenovú ponuku, ktorá je príliš vysoká na to, aby bola akceptovaná, - určitý uchádzač predloží ponuku s podmienkami, ktoré sú pre verejného obstarávateľa neakceptovateľné, resp. v rozpore so súťažnými podkladmi.
<p>Zrušenie cenovej ponuky (bid suppression)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - niektorí uchádzači neočakávane stiahli svoje ponuky, - pravidelní uchádzači o určitý typ zákazky nepredložili ponuku, aj keď sa očakávala ich účasť, nakoľko v iných súťažiach na obdobný predmet zákazky ponuku predložili.
<p>Podozrivé schémy v stanovovaní cien</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ceny predložené uchádzačmi sa oproti úspešnej ponuke zvyšujú o pravidelný % prírastok, - na stanovenie ceny sú pri viacerých uchádzačoch použité rovnaké kalkulácie (cenový index), - výsledná suma ponuky úspešného uchádzača je neprímerane vysoká vzhľadom na sumy, ktoré vie vykonávateľ porovnať z verejne dostupných zdrojov alebo z vlastných databáz a zdrojov informácií o hodnotách podobných tovarov, prác a služieb, - v súťaži je možné pozorovať náhly pokles ponukových cien (v porovnaní s inými súťažami na obdobný predmet zákazky) pri vstupe uchádzača do súťaže, ktorý v predošlých podobných súťažiach nepredkladal ponuku, - zľavy neboli ponúknuté, aj keď ide o trh, kde sú zľavy pravidelne poskytované, - miestni dodávatelia predkladajú vyššie ceny pre miestne dodávky ako pre dodávky do vzdialenejších destinácií.

<p>Podozrivé vyhlásenia a správanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhlásenia naznačujúce, že určitý uchádzač pozná (nezverejnené) ceny alebo detaily ponuky iného uchádzača alebo vopred „pozná“ úspešného uchádzača, - vyhlásenia, že určití uchádzači nepredávajú tovary alebo neponúkajú služby v určitej oblasti alebo určitým odberateľom, - použitie rovnakej alebo podobnej terminológie pri vysvetľovaní ponuky alebo vysvetľovaní mimoriadne nízkej ponuky, - niekoľko uchádzačov adresovalo verejnému obstarávateľovi rovnaké žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov.
<p>Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania/obstarávania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokumenty obsahujú rovnaký rukopis, druh písma (má sa na mysli menej využívaný typ písma), rovnakú formu (netýka sa prípadov, ak uchádzači predkladajú rovnaké formáty dokumentov, ktoré vytvoril verejný obstarávateľ a sú súčasťou súťažných podkladov) alebo boli použité rovnaké kancelárske potreby (napr. ponuky sú podpísané rovnakým atramentom, sú na rovnakom kancelárskom papieri), - rovnaké chyby v jednotlivých dokumentoch, napr. pravopisné chyby, tlačiarenské chyby (rovnaké nedostatky tlače), matematické chyby (identické chyby v počítaní), - zhodné nepravidelnosti, napr. zoradenie dokumentov do ponuky s prehodenými stranami, identické chybné číslovanie strán, - dokumenty v elektronickej forme ukazujú, že ich vytvorila alebo upravovala jedna osoba, - niekoľko ponúk (alebo akýchkoľvek iných dokumentov, napr. žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov) je posielaných z rovnakej e-mailovej adresy, z rovnakého faxového čísla alebo naraz prostredníctvom jedného kuriéra, - dokumenty o cenových ponukách obsahujú veľký počet opráv ako, škrtnutie alebo iné viditeľné zmeny, - ponuky jedného uchádzača obsahujú jednoznačný odkaz na ponuky ostatných konkurentov, v hlavičke sa vyskytujú kontaktné údaje iného uchádzača alebo využívajú hlavičkový papier konkurenta, - ponuky viacerých uchádzačov obsahujú podstatný počet rovnakých odhadov nákladov na jednotlivé položky, - doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti boli overené tým istým notárom alebo predložené tým istým prekladateľom (spravidla v ten istý deň), pričom ide o uchádzačov, ktorí majú rôzne sídlo alebo miesto podnikania, - ponuky viacerých uchádzačov obsahovali v rámci podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti údaje o vzdelaní a odbornej praxi tých istých expertov, aj napriek skutočnosti, že trh ponúka relatívne široké portfólio expertov tohto typu, - uchádzači predložili rovnaký opis predmetu zákazky, ktorý nie je voľne dostupný.

4. ODPORÚČANIA A UPOZORNENIA PRE PRIJÍMATEĽOV

V tejto kapitole dávame do pozornosti odporúčania, tipy a upozornenia pre prijímateľov, ktoré sa vzťahujú hlavne na oblasť verejného obstarávania, ktoré môžu pomôcť prijímateľom pri zadávaní zákaziek spadajúcich pod ZVO.

Odporúčané odkazy:

- [Usmernenie k verejnému obstarávaniu pre odborníkov z praxe](#), ktoré vydala Európska komisia.
- [Metodika zadávania zákaziek](#) vydaná ÚVO, ktorá by mal napomôcť prijímateľom pri zadávaní zákaziek v procese verejného obstarávania.
- [Analýzy odboru dohľadu ÚVO](#) (napr. analýzy najčastejších porušení vo verejnom obstarávaní).
- [Usmernenie EK k inovačnému obstarávaniu](#).
- [Vybrané dokumenty k zelenému verejnému obstarávaniu](#).
- [Vybrané dokumenty k sociálnemu verejnému obstarávaniu](#).
- [Usmernenie týkajúce sa konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní](#).
- [Metodické usmernenia a výkladové stanoviská ÚVO](#)
- [Prehľad rozhodnutí o námietkach](#)
- [Podcasty z oblasti VO](#)

Upozornenie:

Na základe Usmernenia ÚVO k zákazkám financovaným z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zverejnenom dňa 7.7.2022 sa vyžaduje **v oznámení** o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení o koncesii, oznámení o vyhlásení súťaže návrhov, oznámení použitom ako výzva na súťaž a **výzve na predkladanie ponúk uvádzať informácie týkajúce sa financovania zákazky z fondov Európskej únie, z prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo z iných programov Európskej únie.**

V prípade, že sa verejné obstarávanie týka prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, je potrebné aby verejní obstarávatelia a osoby podľa § 8 ZVO uvádzali tieto informácie vrátane uvedenia:

- **informácie o uzavretí zmluvy** o poskytnutí prostriedkov mechanizmu podľa § 14 alebo zmlúv podľa § 19 a 20 zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a jej identifikácii číslom, pod ktorým bola uzavretá, dátumom uzavretia a dátumom nadobudnutia jej účinnosti,
- **informácie o podaní žiadosti o poskytnutie prostriedkov** mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti **alebo predložení projektového zámeru**, s uvedením informácie o dátume podania žiadosti a štádiu jej vybavenia.

Požadované informácie je v prípade oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, oznámenia o koncesii, oznámenia o vyhlásení súťaže návrhov vhodné uvádzať v časti „Informácie o fondoch Európskej únie“ a/alebo v časti „Doplňujúce informácie“. V prípade výzvy na predkladanie ponúk alebo výzvy na súťaž je požadované informácie možné uvádzať v časti, v ktorej sú uvádzajú informácie o financovaní zákazky a/alebo v časti „Ďalšie informácie“.

Upozornenie:

V súvislosti so súčasnými mimoriadnymi udalosťami, ktorými sú:

- situácia vyvolaná vojnovým konfliktom medzi Ruskou federáciou a Ukrajinou,

- v nadväznosti na vyššie uvedené aj aktuálny (nestabilný / negatívny) cenový vývoj na trhoch s niektorými komoditami,

dávame do pozornosti [Všeobecné metodické usmernenie Úradu pre verejné obstarávanie](#) k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) ZVO č. **6-2022**.

5. PRÍLOHY

1. Záznam z prieskumu trhu – vzor
2. Čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie
3. Čestné vyhlásenie ku konfliktu záujmov

Príloha č. 1 Príručky – vzor:

Záznam z prieskumu trhu¹⁷

1. Názov prijímateľa:
2. Názov zákazky:
3. Druh zákazky (tovar/služba/práce):
4. Názov projektu a kód:
5. Spôsob vykonania prieskumu trhu¹⁸:
6. Kritérium/kritériá na vyhodnocovanie ponúk¹⁹:
7. Podrobný popis predmetu zákazky²⁰:

8. Identifikovanie podkladov, na základe ktorých bol prieskum vykonaný²¹:

a) zoznam oslovených dodávateľov:

Názov dodávateľa	Dátum oslovenia	Spôsob oslovenia ²²	Oprávnenie dodávať predmet zákazky (áno/nie) ²³	Kde bolo overené oprávnenie dodávať predmet zákazky ²⁴	Prijatá ponuka: áno/nie

b) zoznam predložených ponúk²⁵:

¹⁷ Aplikovateľný pre procesy zadávania zákaziek nespádajúcich pod ZVO.

¹⁸ Uviesť aký: a) oslovenie dodávateľov a následného predloženia cien alebo ponúk, b) na základe internetového prieskumu cez cenníky, katalógy a iné zdroje s možnou identifikáciou hodnoty tovaru / služby / práce, resp. kombinácia a) a b).

¹⁹ Napr. najnižšia cena, pričom je potrebné uviesť, či kritériom je cena s DPH alebo bez DPH.

²⁰ Podrobný popis predmetu zákazky sa uvedie napr. v prípadoch, ak bol výber dodávateľa realizovaný internetovým prieskumom. Ak bol výber dodávateľa realizovaný oslovením potenciálneho dodávateľa so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky a opis predmetu zákazky bol súčasťou žiadosti, nie je potrebné ho podrobne uvádzať v zázname z prieskumu trhu. Podrobný opis obsahuje presnú špecifikáciu tovaru alebo poskytovaných služieb, parametrov tovaru/poskytovaných služieb, ich rozsah, vlastnosti, trvanie, kvalitu atď.

²¹ Vybrať z voľby a), b), c), d) alebo ich kombináciu podľa spôsobu vykonania prieskumu.

²² Napr. e-mailom

²³ Prijímateľ uvedie aj skutočnosti, na základe ktorých oslovil/identifikoval práve tých konkrétnych potenciálnych dodávateľov, napr. odkaz na verejne dostupné zdroje, z ktorých vyplýva, že predmetní potenciálni dodávatelia podnikajú v predmete zákazky, resp. akékoľvek iné skutočnosti, či informácie, resp. predchádzajúcu skúsenosť, na základe ktorých prijímateľ oslovil práve predmetných potenciálnych dodávateľov so žiadosťou o predloženie ponuky, resp. identifikoval cenové ponuky práve tých konkrétnych potenciálnych dodávateľov.

²⁴ Napr. Obchodný register, Živnostenský register.

²⁵ Vrátane identifikácie uchádzačov, ktorí ponuku predložili.

Názov a sídlo uchádzača, ktorý predložil ponuku	Dátum a čas predloženia/ dátum vyhodnotenia	Návrh na plnenie kritéria ²⁶	Vyhodnotenie splnenia podmienok ²⁷	Poznámka

c) zoznam identifikovaných cenníkov/zmlúv/plnení:

Identifikácia zdroja údajů	Odkaz na webovú stránku (ak relevantné)	Identifikovaná suma/hodnota kritéria	Poznámka

9. Zoznam vylúčených uchádzačov (ak relevantné) a dôvod ich vylúčenia:

.....

10. Identifikácia úspešného uchádzača:

.....

11. Cena víťaznej ponuky s DPH:

.....

12. Cena víťaznej ponuky bez DPH:

.....

13. Spôsob vzniku záväzku²⁸:

.....

14. Podmienky realizácie zmluvy²⁹:

.....

15. Miesto a dátum vykonania prieskumu:

.....

16. Meno, funkcia, dátum a podpis zodpovednej osoby/osôb:

.....

17. Prílohy³⁰:

²⁶ Kritéria na vyhodnotenie ponúk - napr. suma ponuky v EUR vrátane informácie, či je suma s DPH alebo bez DPH.

²⁷ Uviesť podmienky, ak boli stanovené (napr. požiadavky na predmet zákazky, podmienka oprávnenia dodávať predmet zákazky - pozn. uviesť spôsob overenia napr. OR SR).

²⁸ Napr. zmluva o dielo, zmluva o dodávke tovaru, zmluva o poskytnutí služieb, objednávka.

²⁹ Uviesť minimálne v rozsahu: lehota plnenia a miesto realizácie.

³⁰ Uviesť a priložiť všetky prílohy / dokumenty vzťahujúce k zadávaniu zákazky / vykonania prieskumu trhu.

Príloha č. 2 Príručky:

Čestné vyhlásenie k úplnosti dokumentácie z VO/O a súladu s originálom³¹

Ja, dolu podpísaný (titul, meno, priezvisko) :

ako štatutárny orgán prijímateľa³² :

realizujúceho projekt s názvom:

týmto

čestne vyhlasujem,

že **dokumentácia z verejného obstarávania/obstarávania**³³: (uvedie sa presná identifikácia zákazky) ktorú predkladám na kontrolu **je úplná, kompletná a je totožná s originálom dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania**. Zároveň vyhlasujem, že som si vedomý, že na základe predloženej dokumentácie vykoná vykonávateľ kontrolu a rozhodne o pripustení alebo nepripustení výdavkov súvisiacich s predmetným verejným obstarávaním/obstarávaním do financovania, resp. o zastavení poskytovania prostriedkov mechanizmu alebo ich časti alebo ďalších krokoch, ktoré bude potrebné zo strany vykonávateľa vykonať na základe výsledkov kontroly tejto dokumentácie.

Čestné vyhlásenie sa vzťahuje na všetku predloženú dokumentáciu z VO/O, t.j. aj na dokumentáciu predloženú elektronicky.

Meno a priezvisko, titul:	
Funkcia:	
Podpis a pečiatka:	
Dátum a miesto:	

Príloha: Zoznam predkladanej dokumentácie

³¹ Uvedená povinnosť predkladania čestného vyhlásenia sa rovnako vzťahuje aj na každé dopĺňanie dokumentácie z VO/O.

³² Názov a sídlo prijímateľa

³³ Nehodiace sa odstráni

Príloha č. 3 Príručky:

ČESTNÉ VYHLÁSENIE o neprítomnosti konfliktu záujmov v rámci zákazky predkladanej na kontrolu vykonávateľovi

Názov projektu:

Číslo projektu:

Názov zákazky:

Presná identifikácia zákazky :

Fáza postupu zadávania zákazky, v rámci ktorej sa vyhlásenie predkladá:

Ja, dolu podpísaný/á, (meno a priezvisko, titul, funkcia/pozícia), ako zainteresovaná osoba, čestne vyhlasujem, že:

- poznám definíciu konfliktu záujmov, podľa ktorej konflikt záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane verejného obstarávateľa/obstarávateľa alebo poskytovateľa služieb verejného obstarávania/obstarávania konajúceho v mene verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu verejného obstarávania/obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu (bez nutnosti ich zapojenia), majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom verejného obstarávania/obstarávania,
- v súlade s § 24 zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nenastali v súvislosti s mojou osobou také skutočnosti, ktoré by z rodinných alebo citových dôvodov, politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu, narušili alebo ohrozili nestranný a objektívny výkon činností pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu,
- nenastali skutočnosti identifikujúce možný konflikt záujmov v zmysle článku 61³⁴ nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 2024/2509 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie v platnom znení,
- súčasne vyhlasujem, že v predmetnej zákazke nenastali skutočnosti kvalifikované ako konflikt záujmov v Príručke k procesu verejného obstarávania/obstarávania pre projekty financované z Plánu obnovy a odolnosti v gescii MH SR,
- podľa mojich vedomostí nie som v žiadnom konflikte záujmov, pokiaľ ide o subjekty, ktoré sa zúčastnili prípravných trhových konzultácií, podali žiadosť o účasť a/alebo predložili ponuku v rámci tejto zákazky, či už ako jednotlivci alebo členovia skupiny dodávateľov, alebo ako navrhovaní subdodávateľia,

³⁴ Účastníci finančných operácií a iné osoby vrátane národných orgánov na akejkoľvek úrovni, ktoré sú zapojené do plnenia rozpočtu na základe priameho, nepriameho a zdieľaného riadenia vrátane jeho prípravných aktov, auditu alebo kontroly, nesmú podniknúť žiadne kroky, ktoré môžu priviesť ich vlastné záujmy do konfliktu so záujmami Únie. Ku konfliktu záujmov dochádza vtedy, keď je ohrozený nestranný a objektívny výkon funkcií účastníka finančnej operácie alebo inej osoby z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodov politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu.

- ak zistím alebo ak sa počas výberu/vyhodnotenia podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky/kritérií na vyhodnotenie ponúk/plnenia alebo zmeny zmluvy ukáže, že takýto konflikt záujmov existuje alebo vznikol, okamžite to oznámim verejnému obstarávateľovi/komisií na vyhodnotenie ponúk a v prípade zistenia konfliktu záujmov sa prestanem zúčastňovať na postupe hodnotenia a všetkých súvisiacich činnostiach spojených so zadávaním zákazky,
- som oboznámený/á so skutočnosťou, že v prípade, ak vykonávateľ alebo iný kontrolný a auditný orgán zistí v predmetnej zákazke konflikt záujmov, uvedené zistenie môže mať vplyv na oprávnenosť výdavkov a následné vylúčenie zákazky z financovania v plnom rozsahu,
- zachovám dôvernúnosť všetkých mne zverených záležitostí. Nebudem poskytovať žiadne dôverné informácie, ktoré mi budú sprístupnené alebo ktoré odhalím. Informácie mne poskytnuté nezneužijem na žiadne nežiaduce účely. Konkrétne súhlasím, že budem so všetkými informáciami alebo dokumentmi mne zverenými alebo mnou odhalenými alebo vypracovanými počas hodnotenia alebo na základe hodnotenia nakladať zodpovedne a dôverne a súhlasím, že budú použité výhradne na účely tohto hodnotenia a nebudú zverejnené žiadnej tretej strane.

V, dňa

.....
Meno a podpis